

Republika e Kosovës
Republika Kosova-Republic of Kosovo
Qeveria – Vlada – Government

Ministria e Punëve të Brendshme / Ministarstvo Unutrasnjih Poslova
/Ministry of Internal Affairs
Agjencia e Menaxhimit Emergjent / Agencija Emergentnog Upravljanja
/Emergency Management Agency

STRATEGIJA ZA SMANJENJE RIZIKA OD KATASTROFA I AKCIONI PLAN 2016 - 2020

PORUKA OD STRANE MINISTRA UNUTRAŠNJIH POSLOVA REPUBLIKE KOSOVO

SSRK ima za cilj smanjenje rizika i sprečavanje novih rizika, jačanje stabilnosti, uključujući primarnu odgovornost države da spreči i smanjuje rizike od katastrofa, angažovanje celog društva i državnih institucija. Oblast delovanja im SSRK od katastrofa je znatno proširen i fokusira se na prirodne opasnosti i rizika po životnu sredinu u vezi tehnologije.

Prirodne i tehnološke katastrofe su u porastu u učestalosti i intenzitetom, značajno ometaju napredak ka održivom razvoju stvarajući nove rizike, porast u gubicima u vezi sa katastrofama koje utiču ekonomski, socijalni, zdravstveni, kulturni i životne sredine. Činjenice pokazuju da je izloženost ljudi i imovine u svim zemljama, je rastao brže nego što je ugroženost smajena u celini.

SSRK je jedna multisektorijalna strategija, sveobuhvatna, pristupačna, efikasna i efektivna, čiji je cilj smanjenje rizika od PKGK. Da bi razumeli ovu potrebu da se utvrdi znanje za upravljanje rizika od strane državnih službenika na svim nivoima, civilnog društva, zajednice i dobrovoljaca, kao i privatni sektor, kroz razmenu iskustava, naučenih lekcije, najbolje prakse i obrazovanje za smanjenje rizika od katastrofa, uključujući i upotrebu postojećih mehanizama obuke, obrazovanja i uzajamno učenje.

Međunarodna saradnja, regionalne, međuregionalne i prekogranične i dalje ostaje važna u podršci naporima zemalja, njihove nacionalne i lokalne vlasti, kao i zajednice i preduzeća u smanjenju rizika od katastrofa.

S obzirom na to i kako bi se smanjio rizik od katastrofa, postoji potreba za adresiranje postojećih izazove i pripremamo se za buduće izazove, sa fokusom na monitoring, procenu i razumevanje rizika od katastrofa i razmenu takvih informacija i o tome kako je stvoreno jačanje upravljanja rizika od katastrofa i koordinaciju svih institucija i sektora u pitanju i puno i odgovarajuće učešće zainteresovanih strana na odgovarajućim nivoima.

Prevenција novih rizika i smanjenje rizika za trenutne katastrofe kroz implementaciju integrisanih mera i sveobuhvatna ekonomska, strukturna, pravna, socijalna, zdravstven, kulturna, obrazovna, ekološka, tehnološka, politička i institucionalna koje sprečavaju i smanjuju izloženost i ugroženost rizika prema katastrofama, povećanje spremnosti za reagovanje i obnovu i time povećati stabilnost.

Republika Kosovo kao nova država u razvoju ima potrebe za međunarodno povećanje koordinirane podrške, održive i odgovarajuće da se smanji rizik od katastrofa, znajući suocavanje sa posebnim izazovima za razvoj i jačanje lokalnih kapaciteta prevencije, pripreme, rehabilitaciju i oporavak, tako da međunarodna saradnja, regionalna i prekogranična ostaje važan za održavanje napora centralnih i lokalnih vlasti, kao i zajednice i preduzeća u smanjenju rizika od katastrofa. Iz tog razloga institucije Republike Kosovo treba da sarađuju sa međunarodnim finansijskim institucijama, kao što su Svetska Banka i Regionalne Banke, za razvoj i treba da analizira ciljeve strategije za pružanje finansijske podrške i kredite kako bi se smanjio integrisani rizik od katastrofa u zemlji.

Smanjenje rizika od katastrofa je investicija sa efektivnim-troškovima za sprečavanje budućih gubitaka. Efikasno upravljanje rizikom od katastrofa doprinosi održivom razvoju. Zemlja mora da poboljša svoje kapacitete za upravljanje rizika od katastrofa.

Institucije Republike Kosovo i druge nadležne jurisdikcije u centralnom i lokalnom nivou će biti prvenstveno odgovorne za implementaciju SSRK.

**Ministra Unutrašnjih Poslova Republike Kosovo
Pristina, Decembar 2015**

SADRŽAJ:

Lista skracenica	6
Izvrсни zbir	7
Uvod	8
POGLAVLJE I: Metodologija	10
POGLAVLJE II: Pozadina	11
POGLAVLJE III: Strateski Kadar	20
Vizija za Smanjenje Rizika od Prirodnih Katastrofa	20
Misija	20
Ciljevi	20
3.1. Strateški ciljevi i Mere koje treba preduzeti	20
POGLAVLJE IV: Razmatrane alternative	25
POGLAVLJE V: Pravni i Institucionalni Okvir	26
POGLAVLJE VI: Monitorisanje i procenjivanje	33
Bibliografija.....	36
Svrha Akcionog plana za SSRN-a	38

LIST OF ABBREVIATION

AEU	Agencija Emergentnog Upravljanja
CEFTA	Sporazum o Slobodnoj Trgovini za Centralnu Evropu
ISPP	Izjava Srednjorocnih Prioritarnih Politika
PKDK	Prirodne Katastrofe i Druge Katastrofe
BSK	Bezbednosne Snage Kosova
HOD	Hyogos Okvir za Delovanje
HIK	Hidrometeoroloska Institucija Kosova
IPA	Instrumenti Pre Akcesiranja
CKK	Crveni Krst Kosova
MJA	Ministarstvo Javne Administracije
MAJV	Ministarstvo za Administraciju Lokalne Vlasti
MONT	Ministarstvo Obrazovanje, Nauke i Tehnologije
MPSRR	Ministarstvo za Poljoprivredu, Sumarstvo i Ruralni Razvoj
MF	Ministarstvo za Finansije
MI	Ministarstvo Infrastrukture
MZP	Ministarstvo za Zajednice i Povratak
MKO0S	Ministarstvo za Omladin, Kulture i Sporta
MSPP	Ministarstvo za Sredinu i Prostorno Planiranje
MUP	Ministarstvo Unutrasnjih Poslova
MRSD	Ministarstvo Rada i Socijalne Dobrobiti
MZ	Ministarstvo Zdravlja
MSP	Ministarstvo Spoljnih Poslova
MEI	Ministarstvo za Evropske Integracije
MER	Ministarstvo za Ekonomski Razvoj
SJGPS	Specijalne Jedinice za Gasenje Pozara i Spasavanje
TSO	Trgovinska Svetska Organizacija
NPPN	Nacionalna Platforma za Prirodne katastrofe
OSD	Okvir Senday-a za Delovanje
ISHM	Integrisani Sistemi Hitnog Menadziranja
SZSP	Strukture za Zastitu, Spasavanje i Pomoc
UNDP	Program za Razvoj Ujedinjenih Nacija
UNICEF	Emergentni Fond Ujedinjenih Nacija za Decu
UNISDR	Kancelarija Ujedinjenih Nacija za Smanjenje Rizika od katastrofa
UP	Ured Premijera
SRK	Smanjenje Rizika od Katastrofa

IZVRŠNI ZBIR

Prirodne katastrofe na Kosovu predstavljaju rizik po život, imovinu, životne sredine i kulturnog nasleđa građana. U stvari, ceo proces ekonomskog i društvenog razvoja zemlje zavisi od rizika prirodnih katastrofa, koje često privredi koštaju milionima evra, a naročito zajednicama u nevolji. Budući da je nova država, Kosovo još uvek nije uspostavila sve potpune kapacitete za smanjenje rizika od prirodnih katastrofa u svim fazama ciklusa upravljanja u vanrednim situacijama. Ova strategija uključuje period (2016 - 2020) je osnovni dokument koji ima za cilj da koordinira rad lokalnih aktera, ministarstava i lokalnih i međunarodnih donatora, kako bi se smanjio rizik od katastrofa i istovremeno doprineo održivom razvoju Kosova. Ovaj dokument je prva strategija za smanjenje rizika u Republiku Kosovo i kao takva će poslužiti kao osnova na kojoj će se graditi programi za smanjenje rizika od katastrofa i koordinirane aktivnosti godinama zaredom.

Glavni ciljevi ove strategije (2016 - 2020) su:

- Integrisanje Smanjenja Rizika I razvojnim politikama I planovima, kao I nadzor;
- Jacanje kapaciteta za upravljanje rizicima od PKDK;
- Stvranje bezbednih i stabilnih zajednica od katastrofa;
- Podizanje svesti i podsticaj institucija i subjekata za rizike odd PKDK.

Dodatna vrednost strategije će biti po prvi put Kosovo će imati jedan jedini dokument koji obuhvata sve oblasti koje se odnose na smanjenje rizika od prirodnih i tehnoloških katastrofa. Strategija je takođe u skladu sa međunarodnim standardima. Dalji ciljevi su u skladu sa okvirom Senday za delovanje, kao i Evropske Strategije za Podršku Smanjenje Rizika od Katastrofa u zemljama u Razvoju (2009). Strategija SRK u vezi sa Deklaracijom o Srednjoročnim Prioritarnim Politikama (DSPP) Vlade Republike Kosovo za 2014-2016, koji postavlja okvir politike i projekat planira da sprovede u narednom srednjoročnom periodu 2014-2016 poglavlje 2, "dobro upravljanje", stav 3.2, osnaživanje i sprovođenje zakona" upravljanje krizama, nastaviti će sa postojećim politikama, uspostavljanje operativnih sposobnosti".¹

Da budu u skladu sa globalnim naporima i zahtevima koji su postavljeni od strane međunarodne zajednice i Evropske Komisije, kao globalnim naporima u okviru Smanjenja Rizika od Katastrofa Ujedinjenih Nacija i globalnog zagrevanja.

U narednim poglavljima će se fokusirati ključna pitanja koja dovode do odluke utvrđivanja intervencija za smanjenje rizika na Kosovu. Prvo poglavlje razmatra metodologiju koja se koristi za pripremu ove strategije. Drugo poglavlje opisuje profil katastrofe na Kosovu od uspostavljanja osnovnih problema koje ovaj dokument adresira. Treće Poglavlje, sadrži prioritete ove strategije polazeći od vizija, misija, strateških ciljeva i mere koje će meriti uspeh ove strategije. Četvrto I Peto poglavlje istražuju, diskutiraju i traže alternativna rešenja, kao i zakonske i institucionalni kontekst u kojem se zasniva strategija. Poglavlje šest razmatra i navodi politike koje proizilaze iz ove strategije sadržane u akcionom planu gde se odražavaju aktivnosti, zadaci i odgovornosti relevantnih institucija, merljive indikatore, rokova i troškova. Na kraju poglavlje sedam otkrivaju kriterije za monitoring i evaluaciju kako bi se osiguralo uspešno sprovođenje Strategije za SRPK.

¹ Vlada Kosova, 2013, Deklaracija Srednorocnih Prioritarnih Politika 2014-2016.

UVOD

Nakon proglašenja nezavisnosti 17. februara 2008. godine, Republika Kosovo je dobio "obaveze odgovornog članstva u međunarodnoj zajednici" i dogovorili se da "pridržavaju principa Povelje UN, Završni akt iz Helsinkija, drugi akti organizacija za bezbednost i saradnju u Evropi, međunarodne pravne obaveze i principe međunarodne zajednice koje označavaju odnose među državama". Kosovo je ostvarilo napredak u mnogim oblastima svog razvoja kao: političku i ekonomsku stabilnost, ispunjvanja zakonodavstva, uspostavljanje bezbednosti infrastrukture i kapaciteta za upravljanje vanrednim situacijama pretvara u faktor stabilnosti u regionu. Na osnovu Zakona o AEU², Agencija za Emergentno Upravljanje u vanrednim situacijama (AEU) / MUP, je glavna institucija odgovorna za koordinaciju i upravljanje vanrednim situacijama i smanjenje rizika od katastrofa (SRPK), koja koordinira i blisko saraduje sa institucijama na centralnom i lokalnom nivou NVO, civilnog društva, privatnog sektora, itd

Kosovo je sada postala deo ekonomske integracije u regionu, sa ciljem da dodatno prošire tržište. Cilj sam po sebi je povećanje konkurentnosti privrede kroz povećanje izvoznih kapacitete i da se smanji trgovinski deficit Kosova koji trenutno ima. Kao važna lokacija za razvoj poslovanja na Kosovu nudi niz komparativnih prednosti kao maldu populaciju i veoma dobro kvalifikovani, značajnim prirodnim sredstvima, povoljni klimatski uslovi, nova infrastruktura, geografskom lokacijom sa izlazom na regionalnom tržištu CEFTA i Evropske Unije, zemlja koja teži ka ostalim moćnim ekonomskim i finansijskim mehanizmima, kao sto je Svetska Organizacija Trgovine- SOT, itd Kosovo ima bogato kulturno nasleđe od drevnih civilizacija do danas, nasleđuje bogato kulturno blago, koji je sastavni deo svetske kulturne baštine. Ovo bogato nasleđe, se nalazi u svakom delu Kosova, u parkovima i arheološkim centrima i prirodnim u umetničkim galerijama, fotografskim i filmskim arhivama, utvrđenja i kule, spomenika kulta i naselja, u kaldrmisanim uličicama, fontane kao i svoje muzeje, zbirke artefakata, zanatski radovi, itd

Centralne institucije i druga relevantna tela na državnom nivou koji su tesno konsultovani o ovoj strategiji su: Ured Premijera (UP), Ministarstva Životne Sredine i Prostornog Planiranja (MZSP), Hidro-meteorološka Institucija Kosova (HMIK), Crveni Krst Kosovo (CKK), Ministarstvo Obrazovanja, Nauke i Tehnologije (MONT), Ministarstva Poljoprivrede, Šumarstva i Ruralnog Razvoja (MPŠRR), Ministarstvo Zdravlja (MZ), Ministarstvo za Ekonomski Razvoj (MER) Program za Razvoj Ujedinjenih Nacija (UNDP) i Kancelarija Ujedinjenih Nacija za Smanjenje Rizika od Katastrofa (UNISDR), Emergentni Fond Ujedinjenih Nacija za Decu (UNICEF), privatni sektor, alijansa biznisa, itd.

Vanredne situacije izazvane od PKDK ili od razvoj aktivnosti ljudskog faktora svakim danom ugrožavaju živote ljudi, i prouzrokuju gubitke materijalnih dobara. Rizik od katastrofa postoji u svakom društvu od tog trenda smanjenja katastrofa utiču na razvoj društva opšti uslovi i njihovo pojavljivanje na bilo kom mestu može prouzrokovati gubitke ne samo u zemlji koji su uključeni u katastrofu nego i šire. Kombinacija navedenih faktora zahteva izradu jednog Dokumenta-Nacionalni Strateški Plan na nivou države kako bi se smanjio rizik od prirodnih katastrofa i spremnosti za bolji odgovor u Republici Kosova, koji obuhvata fazu sprečavanje, spremnost, odgovor i obnovu.

² Zakon za Agenciju Emergentnog Upravljanja, Br. 2004/ 04/L-230.

Ova strategija uključuje period (2016 - 2020) je usko povezana sa dole navedenim ciljem Vlade Kosova u vezi prirodnih katastrofa³:

- Specifični ciljevi u oblastima vanrednih situacija.
- Vođenje posebnih studija u cilju sprečavanja vanrednih situacija od prirodnih katastrofa, kao i pripremu i unapređenje savršenstva i odgovora civilnog kapaciteta.

Osnova Strategije za SRPK se nalazi u Zakonu br. 04 / L-027 o NDOD, AI 02/2012, kao i dokumenta o proceni rizika od prirodnih katastrofa i drugih nesreća, koja se zasniva na Uredbi br. 28/2012.

Strategija za SRPK (2016 - 2020) je u skladu sa drugim nacionalnim i međunarodnim dokumentima, kao što su strateški dokument Republike Kosovo: Integrisani Sistem za Upravljanje Vanrednim Situacijama (ISUVS) Strategije za Bezbednost, Strategije za Klimatske Promene 2014-2020 ciljevima održivog razvoja, kao što je definisano od strane Ujedinjenih Nacija i u okviru Sendai za delovanje za period 2015-2030: razvoj nacionalne i zajednice održivosti u prirodnim katastrofama i drugim nesrećama, itd. Osim toga pored izgradnje Nacionalne Strategije, uzima se u obzir i Strategija Evropske Unije za Unutrašnju Bezbednost i Evropske Strategije za podršku smanjenja rizika od prirodnih katastrofa u zemljama u razvoju⁴. Strategija za SRPK će služiti kao vodič za Kosovo za članstvo u "Evropski Forum za Smanjenje Rizika od Katastrofa".

---

³ Vlada Kosova, 2013, Program Vlade Republike Kosovo 2015-2018, http://www.premijer-ks.net/repository/docs/program_vlade__aalbanski_.pdf, pristup 11 Decembar 2015

⁴ UNISDR, Preventionweb, <http://www.preventionweb.net/ipadrr/>, pristup 11 Decembar 2015 .

POGLAVLJE I:

METODOLOGIJA

Za izradu Strategija za SRPK, Kosovo je dobilo podršku Program za Razvoj Ujedinjenih Nacija (UNDP), i konsultovao se sa stručnjacima iz Nacionalne Platforme za Elementarne Nepogoda (PLANAT) Švajcarske Konfederacije iskoristivši najboljih prakse, i realizovanestudijske posete/razmena iskustva. Odlukom 05/10, dana 29.10.2014, Načelnik Agencije za Emergentno Upravljanje odobrila je stvaranje radne grupe za izradu strategije sa predstavnicima Agencije za Upravljanje Vanrednim situacijama / Ministarstva Unutrašnjih Poslova, Ureda Premijera, Ministarstva za Lokalnu Samoupravu, Ministarstvo Obrazovanja, Nauke i Tehnologije, Ministarstva Poljoprivrede, Šumarstva i Ruralnog Razvoja, Ministarstva Finansija, Ministarstva Životne Sredine i Prostornog Planiranja, Ministarstva Zdravlja, Ministarstva za Evropske Integracije, i kao stručnjaci su zvaničnici iz UNDP-a Međuministarski Savet za vode. U cilju multidisciplinarnog pristupa u smanjenju rizika i integraciju ovih pojava u politikama i razvojnim planovima u mestu, radna grupa posle tro dnevnog seminara redovno se sastaje jednom mesečno da prati napredak i planiranje daljih koraka. Takođe, se posavetovao sa drugim relevantnim ministarstvima i institucijama koje nisu članovi radne grupe, kao Ministarstva Zdravlja, Agencijom za Hranu i Veterinu, Agencija za Zaštitu od Zračenja i Nuklearnu Sigurnost, itd tako da na taj način strategija bude više sveobuhvatna i razumna. Grupa stručnjaka iz PLANAT, uvek u različitim fazama razvoja strategije je ponudio savete o sadržaju strategije. Konačno, neke pojave, kao što su klimatske promene, joniziranje i poplave se ne tretiraju u ovoj strategiji, postoje one pokrivaju relevantnim sektorskim strategijama.

POGLAVLJE II:

POZADINA

2.4.1. Problem

Ova strategija posebno se bavi pitanjem Smanjenja Rizika od Prirodnih i Tehnoloških Katastrofa. Kosovo ima značajnu izloženost i ranjivost na prirodne i tehnološke katastrofe. Na teritoriji Kosova se odvajaju ove oblasti seizmičkih izvora: Uroševac - Vitina - Gnjilane, Srbica, Mitrovica, Peć, Đakovica - Prizren - Dragaš i Kopaonik. Najveće vrednosti očekivane maksimalne magnitude su: Uroševac - Vitina - Gnjilane (6.5), Srbica (5.0), Mitrovica (5.0), Peć, Prizren, Đakovica - Dragaš (6.6) i Kopaonik (6,0). Poslednji zemljotres u Istogu sa najvišim stepenom se desio 2010. godine u zapadnom delu zemlje i dostigao 5.2 Richtera. U aprilu 2002 god.u Gnjilane je pogođen zemljotresom od 5,7 stepeni od koga je izazvana znatna šteta u infrastrukturi i materijalnih dobara. Prema podacima Zavoda za Seizmologiju, oko 10 zemljotresa niskog intenziteta u zemlji⁵ se registruju svakog dana.

Prirodne katastrofe koje pogađaju i rizikuju uglavnom Kosovo su: poplave, požari, geološki, biološki i meteorološki događaji. Poslednja baza podataka sa istorijskim podacima koji je nastao u 2015. "DesInventar Kosova"⁶ odražava glavne rizike od prirodnih i drugih nesreća na Kosovu. Sve u svemu, prema nalazima te DesInventar svake u proseku od 14400 ljudi su pogođeni nepogodama, oko 1 ÷ 2 ljudi gube živote, a ekonomska šteta dostize do 8.5m (€) u 1228 kuća i 1261 hektara zemlje pogođene katastrofama. Prema prirodnim katastrofama Kosovo je pogođena kao što sledi: šumski požari (74%), uglavnom u Prištini, Dečani Kamenica I Decane; potopi i poplave 82%), uglavnom u Uroševcu, Orahovcu i Srbici. Meteorološki događaji (39%), sa posebnim osvrtom na: Podujevo, Uroševac i Đakovica. Prirodne katastrofe se smatraju pojave koje mogu da utiču na bezbednost i pravnu⁷ državu. S obzirom na nizak nivo socijalnih, ekonomskih i ekoloških problema povećavaju rizik od prirodnih katastrofa na Kosovu i procenjuje se da bude značajnih oštećenja na društveno-ekonomskom-razvoju⁸.

---

⁵ Zupka, 2011, Izvestaj Procenjivanja Kapaciteta SRK

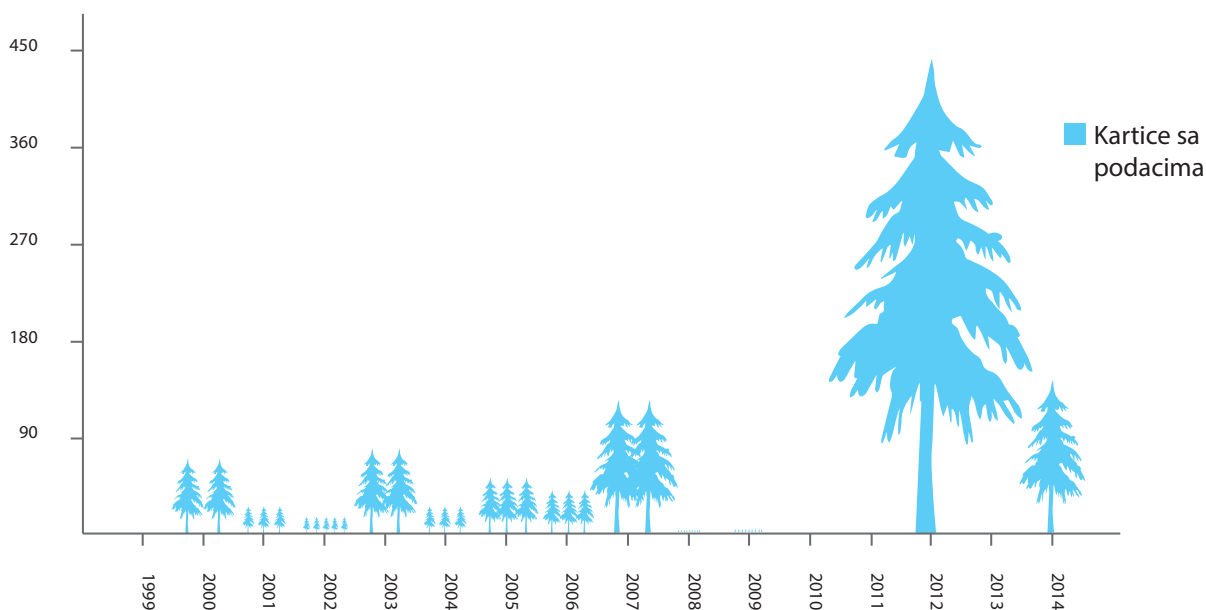
⁶ Agencija Emergentnog Upravljanja, 2015, DesInventarKosovo, <http://desinventar.cimafoundation.org/DesInventar/profiletab.jsp?countrycode=rks&continue=y>, pristup 11 Decembar 2015

⁷ Vlada Kosova, 2014, Analiza Strayeskog Sektora Bezbednosti.

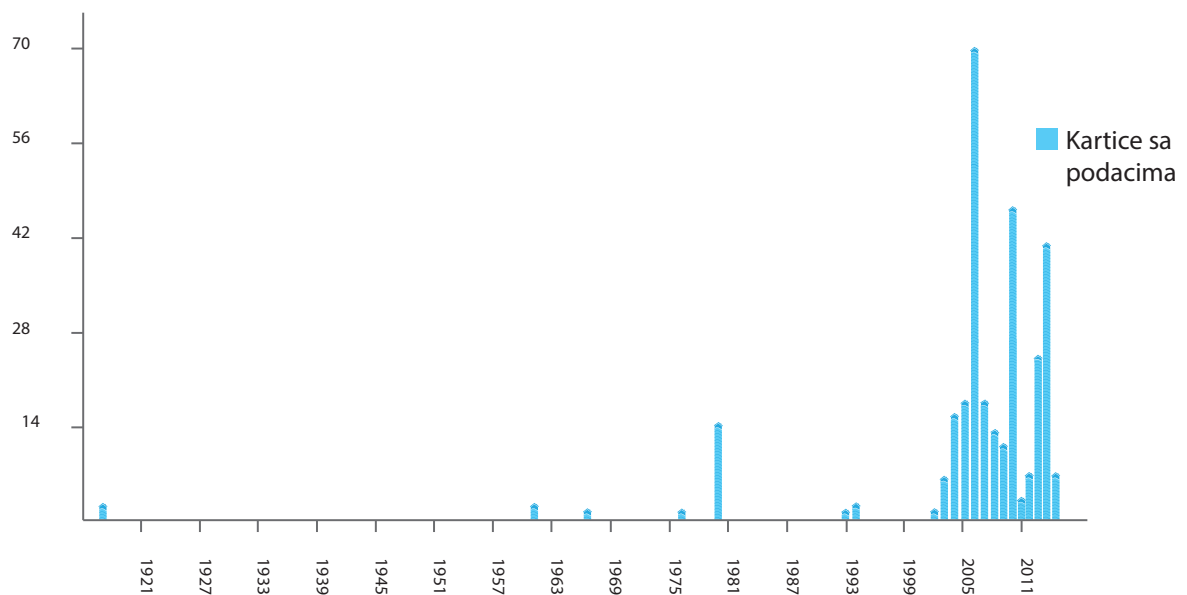
⁸ Zupka, 2014, Integrisanje Smanjenja Rizika za Investiranje.

2.4.2 . Istorijat razvoja rizika prirodnih i tehnoloških katastrofa

Pokušava za smanjenje rizika od prirodnih katastrofa na Kosovu, kao i u svetu, to je problem koji se pogoršalo u poslednjih 15 godina tranzicije, zbog fenomena klimatskih promena, industrijalizacije zemlje, štete prouzrokovane ratom, neformalna naselja, nedostatak planiranja i neuspeha da se sprovedu mere za zaštitu životne sredine, uništavanje šuma i recnih ležaja, za odlaganje otpada. Na osnovu statističkih podataka koje nudi DesInventar - Broj katastrofa je pokazala jedan trend u porastu po godinama između 1999. ÷ 2014. godine počevsi ogledavanjem šumskih požara, kao što sledi .

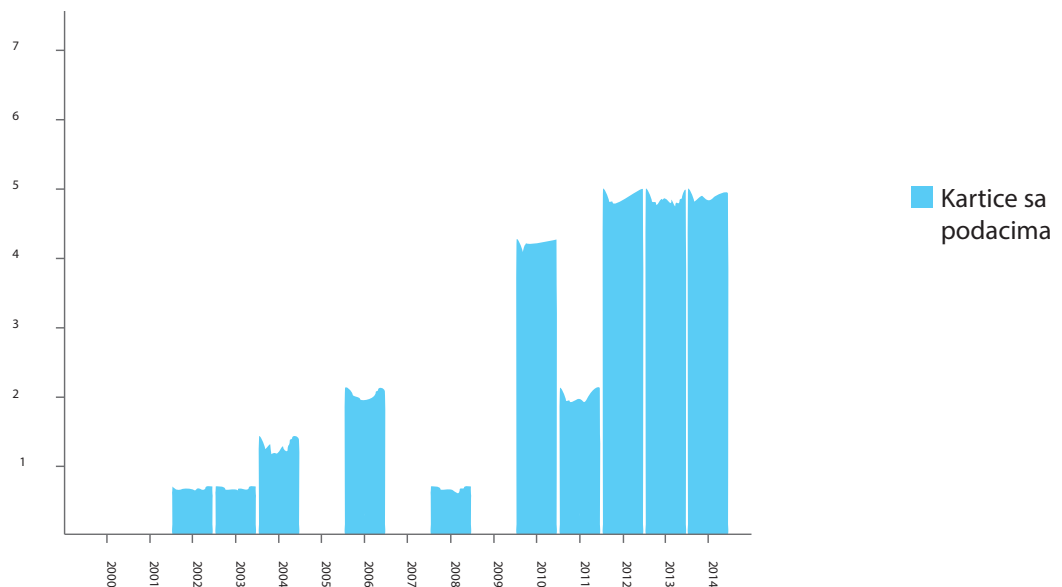

DIJAGRAM 1. Vremenski trendovi sumskih požara u periodu od 1999÷2014 (DesInventar Kosova , 2015).

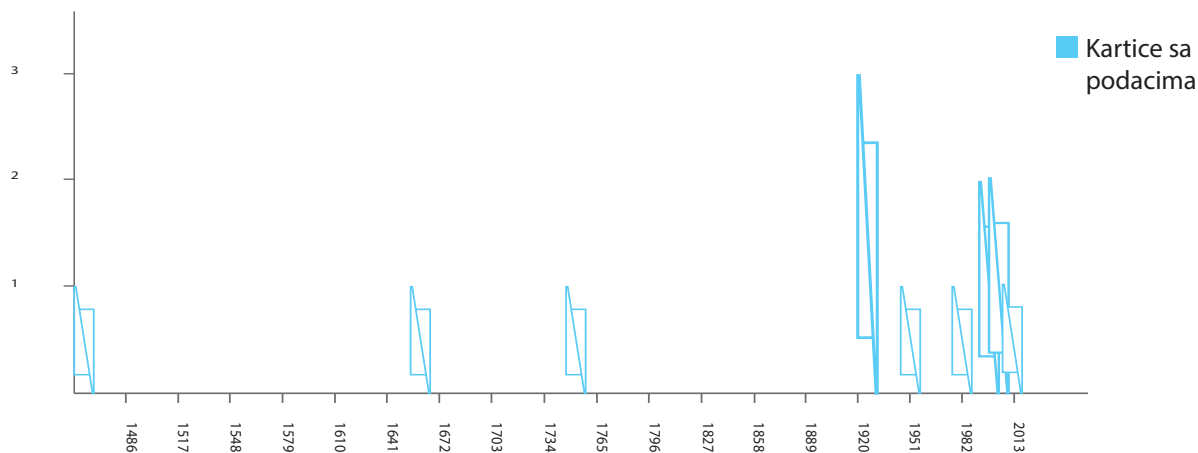
DIJAGRAM 2. Vremenski trendovi brzih potopljenja i poplava za period od 1916÷2015.

Takođe, potopi i poplave, primecuje se isti trend gde se su pojave porastu tokom godina. Skoro 90 % od 264 ukupnih događaja koji su se desili u godinama 2000 ÷ 2014. Ukupan broj događaja je u porastu, i dostiže u 2006. godini na maksimalnu kvotu (68 događaja). U proteklih 15 godina najmanje jedna od poplava desila se svake godine u zemlji ili u proseku 18 događaja u godini.

DIJAGRAM 3: Vremenski trendovi za klizanje zemlje, vremenski period od: 2000-2014.

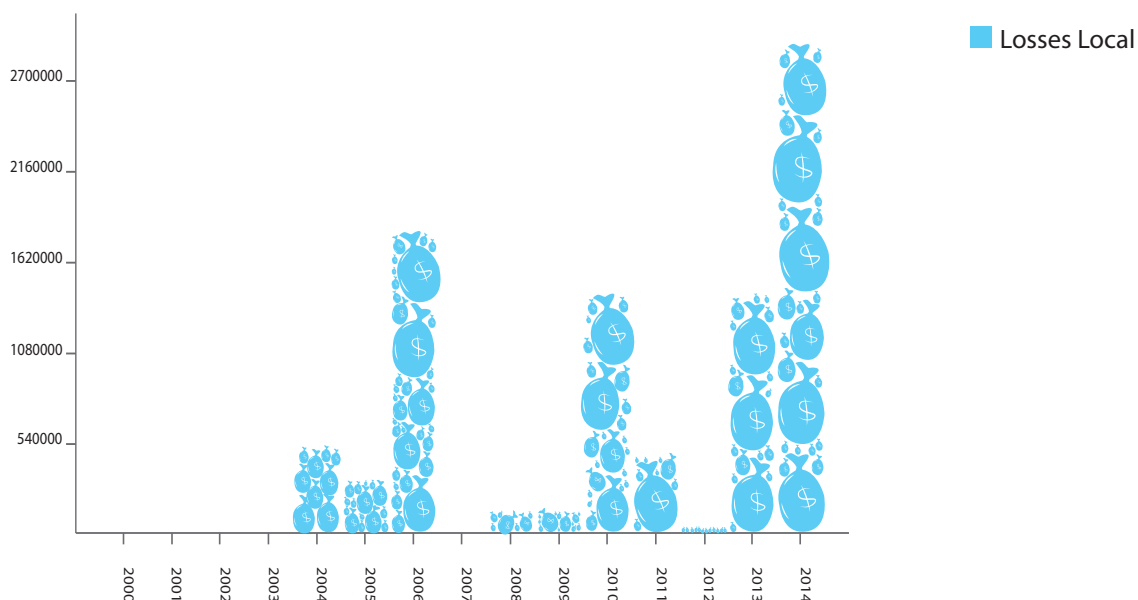
Na osnovu istorijata prirodnih katastrofa, klizanje zemlje je obelezila postepeni porast u godinama 2012-2014, u proseku po 2 događaja svake godine.

DIJAGRAM 4. Vremenski trendovi kod zemljotresa, vremenski period od: 1456-2014.

Zemljotresi za vremenski period od 1851÷2013. takođe odražavaju rastući trend u poslednjih 20 godina. Ali takođe može biti usled nedostatka podataka pre 1993. godine, kada su zabeležene prirodne katastrofe u velikim merama.

Što se tiče finansijskih izraza podaci iz nesreća koje su se desile u proslosti DesInventar takođe odražava rastući trend ekonomske štete od 2000 god. Na primer, to se ogleda u tabeli za vremenski period od 2000-2014.

DIJAGRAM 5: Privredne stete (u EVRIMA) od poplava u vremenskom periodu od 2000-2014 prema DesInventar

2.4.3 . Poređenje sa zemljama u regionu

Kosovo kao zemlja koja je i dalje u tranziciji kao rezultat rata 1998-1999 sa niskim ekonomskim rastom i društveni razvoj, ima više izazova u smislu SRPK. Za razliku od zemalja u regionu, kao što su Albanija, Makedonija, Crna Gora, Srbija, Bosna i Hercegovina, Kosovo je uspostavila nove državne institucije koje su uglavnom samo tokom kasnih 2000-ih je počela da daje više prioriteta SRPK kao što je pomenuto za zbog niskog ekonomskog razvoja, socijalna i ekološka opasnost od prirodnih katastrofa je značajna za Kosovo zbog visoke verovatnoće ugroženosti stanovništva.

2.4.4. Analiza prednosti, slabosti, rizika i mogućnosti

PREDNOSTI:	SLABOSTI:
<ol style="list-style-type: none"> 1. Zakonodavstvo¹ na snagu, utvrđuje zadatke, odgovornosti, i mehanizme institucionalne koordinacije. 2. AEU je institucija koordiniranja za PKDK na Kosovo. 3. Program Vlade obuhvata Deklaraciju Srednoročnih Prioritarnih Politika 2014-2016 . 4. Postoji širok spektar vladinih i nevladinih institucija koje su uključene i aktivne u oblast SRPK-a. 5. Korekcija programa i plana za aktivnosti za podizanje svesti u oba nivoa vlasti za PKDK. 6. Postoje osnovni nacionalni dokumenti: Dokumentat za Procenjivanje Rizika od PKDK (na nivou zemlje i lokalnom) i Nacionalni Plan reagovanja. 7. Javne i privatne institucije pružaju kurseve akreditovane u vezi sa SRPK. 8. MONT je usvojio Nastavni Okvir Kosova i Jezgrovite Nastave. 9. Institucije Kosova su razvile aktivnosti za SRPK ali koje nisu bile definisane kao takve. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Sistem SRPK uključivsi i zakone, politike i uredbe je jos nekonsolidovan 2. Institucije Kosova imaju nedostatak kapaciteta za ciklus katastrofa za ciklus upravljanja katastrofa od PKDK². 3. Kosovo ima mnogo mehanizama koji se fokusiraju u emergentnom upravljanju od PKDK protiv njihovog sprecavanja i smanjenja. 4. Smanjenje Rizika od katastrofa nije obuhvacena dovoljni u planovima i politikama Vlade. 5. Nedostaju jasni mehanizmi odgovornosti i za sprovođenje zakona i politika koje se povezuju sa SRPK. 6. SRPK jos nije prioritet Vlade za dodelu potrebnih sredstava iz nacionalnog budžeta uključivsi sprecavanje, spremnost, reagovanje i obnovu. 7. Nedostaju tehnicki i organizativni kapaciteti za upravljanje rizikom od prirodni katastrofa i drugih obuhvacene u sistemu najavlivanja i ranije spremnosti. 8. Medjuinstitucionalno koordiniranje za SRPK jos je njenim prvim koracima. 9. Statistika i baza podataka SRPK je mnogo ogranicena. 10. nepristupanje u podacima u realno vreme i uključivsi lokaciju i prostrone podatke kao sto su sistemi sa geografsok tehnologijom (GIS) za SRPK. 11. Mala implementacija aktivnosti u podizanju svesti zajednica za stvaranje jedne bezbedne i stabilne zajednice. 12. Saznanja i tradicionalne prakse nisu integrisana dovoljno u sistemu SRPK.

MOGUCNOSTI	RIZICI
<ol style="list-style-type: none"> 1. Kosovo cilja da implementira Okvir Sendaj za Delovanje (2015-2030). 2. Postoji bilateralni sporazum za podršku sa Turskom, Hrvatskom kao i sporazumi o saradnji sa Makedonijom i Albanijom. 3. Sistem istorijskog inventara za katastrofe, (Desinventar) sa ciljem politika i planova u kontinuitetu. 4. Popuna sadasnjeg pravnog okvira sa širokim obuhvacanjem ciklusa emergentnog upravljanja: preventiva, spremnost, reagovanje i obnova. 5. Uključivanje procene rizika u razvojnim planovima. 6. Razvoj i koordiniranje ranijeg sistema najavlivanja u svim nivoima vlasti. 7. Uključivanje Euro-kodova i sismičkoj mikronizaciji, kao i naćna istraživanja i razvojnim planovima (prostorne, urbanistićke, infrastrukturne idr). 8. Prisutnost medjunarodnih organizacija predstavlja jednu dobru mogućnost za podršku za implementaciju ove strategije. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nizak nivo ekonomske i društvene razvoja je jedan od indikatora da katastrofe na Kosovo imaju znaćjne posledice. 2. Nedovoljno finansiranje za SRPK u programima Vlade i stranih donatora. 3. Kosovo nije ćlanica OUN-ja i relevantnih mehanizama koji uticu u nedostatku fonodva i serdstava pridobijenih od raznih grantova medjunarodnih programa za izgradnju kapaciteta za SRPK. 4. Gradjevinska infrastruktura i tretiranje rećnih bazena kao posledica nedostatka konkrećnih projekata i urbanistićkih, ne ispunjava kriterije SRPK. 5. Neimplementiranje pravnih odredbi na snazi samo povećava rizicnost od PKDK. 6. Opeterećenje koordinirajućih medjuinstitucionalnih mehanizama sa birokratskim i administrativnim formalnostima, koji bi upobile tok informacije u donosenju odluke. 7. Listovanje novih rizika je stalni izazov. 8. Neimplementiranje strategije na celoj teritoriji Kosova.

Ova strategija posebno se bavi ovim problemima u vezi sa kapacitetom Kosova da se suoćava sa prirodnim katastrofama:

- Nedostaje uključivanje smanjenje rizika od katastrofa u politikama i planovima razvoja.⁹
- Kapaciteti Vladinih institucija u ranom upozorenju imaju potrebe za podizanje svesti i oćacanje.¹⁰
- Potreba za izradu, razvijanju programa i obuka za stvaranje bezbednih i stabilnih zajednica od katastrofa.
- Listovanje novih rizika, analize i preventivne mere su izazov u kontinuitetu za uspešnu implementaciju ove strategije.

⁹ Zupka, 2014. Integrisanje Smanjenja Rizika za Investiranje.

¹⁰ Vlada Kosova, 2014, Analiza Strateskog Sektora za Bebednost.

2.4.5 . Adresiranje od Vlade

Kosovska Vlada je obećala da će preduzeti sve neophodne mere za rešavanje ovih problema, izračunavanjem podrške od strane međunarodnih starteskih partnera kao što su organizacije iz: Ujedinjene Nacije, Evropska Unija, bilateralne i multilateralne saradnje i, kao i donacije.

2.4.6. Postojeće i planirane aktivnosti

Agencija za upravljanje u vanrednim situacijama, kao institucija za koordinaciju za SRPK je razvio nekoliko aktivnosti u ovoj oblasti sa agencijama koje su planirane da se nastavi i u periodu koji se pokriva od ove strategije, kao što su:

- Sistem ranog upozoravanja

AEU u saradnji sa Hidrometeoroloskom Institucijom (HIK) i Geološkom Sluzbom Kosova/ Seizmička Divizija, odgovorne institucije za monitorisanje i rano upozoravanje prirodnih pojava koje uzrokuju prirodne katastrofe, će stvoriti efikasnu elektronsku komunikaciju između ove dve institucije I AEU, za rano upozoravanje prirodnih katastrofa, kako bi služila AEU za izradu plana i aktivnosti za sprečavanje ili smanjenje rizika od prirodnih katastrofa, u slučajevima kada se ove katastrofe se prijavljuju od strane odgovornih institucija.

Stvaranje istorijata podataka za prirodne katastrofe-DesInventar

AEU u saradnji sa organizacijama UN (UNDP i UNISDR) stvorio prvu istorijsku bazu podataka prirodnih katastrofa -DesInventar na Kosovu, koja će biti polazna tačka za analizu ključnih faktora i da će služiti vladinim institucijama i istraživačima u izradi planova i preventivnih mera za SRPK.

Javna komunikacija i podizanje svesti gradjana za SRPK

Centralne institucije koje podržavaju lokalne vlade i zajednice u razvoju u primeni planova za smanjenje rizika, mehanizme reagovanja, obuku timova u zajednici i mapiranje rizika. AEU stalno se susreće sa novim podacima DesInventarin od strane vladinih i lokalnih institucija i obaveštava javnost za stalno ažuriranje svog sajta (<http://ame.rks-gov.net/~~HEAD=dobj>) sa najnovijim informacijama o događajima i emergentnim efektima u zemlji.

Adresiranje faktora rizika

U duhu Okviru Senday, AEU vrsi koordiniranje multi- sektorskih relevantnih mehanizama protiv rizika od PKDK na Kosovu preko Ministarskog Saveta i Sekretarijata za praćenje I razvoj strategije i akcionog plana.

Upostavljanje ljudskih kapaciteta

AEU u kontinuitetu kroz obuke i kurseve će podržavati glavne aktere iz relevantnih centralnih i lokalnih institucija koje imaju prava i dužnosti u oblasti upravljanja emergentnim situacijama.

Međunarodna saradnja

AEU je učesnik međunarodnih projekata:

- Izgradnja fleksibilnosti u katastrofa u zemljama Zapadnog Balkana i Turske, uključujući podršku za izgradnju regionalnih kapaciteta u oblasti prekogranične i međuregionalne saradnje, kao i razmene informacija.
- Program EU za Civilnu Zaštitu (IPA) koji ima za cilj da pruži / razmenu najbolje prakse iz EU i regiona za sistema ranog upozorenja, praćenje i podršku zemalja domaćino hitne operative centre-112.
- UNDP / OKB je posvećena da preko projekta: Inicijativa za Kosovoza Smanjenje Rizika od Katastrofa kao i drugim projektima u budućnosti da nastavi da podržava i ojača kapaciteta vlade na centralnom i lokalnim prema potrebama.

Evropska Komisija preko IPA programa (Civilna Zaštita II i poplave), u kontinuitetu podržati vladu Kosova u efikasnom upravljanju katastrofa za razmenu iskustava sa susednim zemljama i kroz praktične vežbe na terenu na stolu.

- Crveni Krst bilo gde će podržavati zajednicu uz pomoć sa: odgovor na katastrofe, praćenje i izveštavanje putem svojih volontera.
- Međunarodn Organizacije, UNICEF, Save the Children i UNDP će nastaviti podrsku preko školskih programa i drugih aktivnosti u obrazovnim institucijama za realizaciju SRK.

POGLAVLJE III:

STRATESKI KADAR

VIZIJA - efikasan razvoj sistema, efikasna i sveobuhvatno smanjenje rizika od prirodnih i tehnoloških katastrofa, integrisanog sistema upravljanja vanrednim situacijama koji će doprineti poboljšanju bezbednosti i održivi razvoj u zemlji.

MISIJA - Razvoj integralne zaštite i spašavanja, stvaranje uslova za izgradnju održivog društva za suočavanje sa prirodnim i tehnološkim katastrofama u Republici Kosovo.

SVRHA - Strategije je da doprinese postizanju održivog razvoja, integrisanje smanjenja rizika od katastrofa u razvojne politike i planova i izgradnju kapaciteta zajednice za suočavanje sa katastrofama.

FOKUS - Strategija se fokusira na elementarne nepogode i drugih nesreća, uključujući tehnološke katastrofe koja se tiču Kosova. Kompletan lista ovih rizika su sadržane u dokumentu o proceni rizika¹¹, sačinjen 2009. godine i revidiran u 2016. Što se tiče kritične infrastrukture i drugih bezbednosnih rizika, to će biti upućen u drugim¹² zakonu koji je u toku izrade i zbog toga nije uključeno u strategiji.

3.1. STRATEŠKI CILJEVI I MERE KOJE TREBA PREDUZETI

1. Integrisanje Smanjenja Rizika od Prirodnih Katastrofa I razvojnim planovima I nadzora

nedostaje povoljno okruženje kao: mehanizmi za nepogode treba da se ojačaju, posebno one za SRPK, političko angažovanje institucija je niska, kao i budžet za SRPK nedostaje, institucije nemaju posebne kapacitete za PKDK i zakoni strategije ne druže se dovoljno sa mehanizmom monitoringa.

Strategija za smanjenje rizika od katastrofa definiše volje institucija Republike Kosovo za saradnju, koordinaciju i jedinstvenog pristupa centralnim institucijama, lokalnim i međunarodnim partnerstvima da se bave prirodnim katastrofama i tehnološki i izazova, kao i izazovi kao njihov rezultat.

Smanjenje rizika od katastrofa nije nauka, ali je tesno povezana sa svim razvojnim politikama i procesima države. Razvijanje politika i razvojnih planova na centralnom i lokalnom nivou, uzimajući u obzir ulogu privatnog sektora i civilnog društva, zahteva inkluzivno višedimenzionalna i adekvatna u oblasti smanjenja rizika od katastrofa, posebno u oblasti prostornog planiranja i planovi

¹¹ Procenjivanje Rizika od Prirodnih Katastrofa i Drugih Katastrofa.

¹² Vlada Kosova, 2016, Nacrt Zakona za Kritičnu Infrastrukturu I njenu Zastitu.

razvoja, implementacija građevinskim propisima, klimatske adaptacije, zdravstva, infrastrukture, poljoprivrede i šumarstva, obrazovanja, itd Uključujući integraciju politike i planova ministarstava na najvišem nivou SRPK u skladu sa međunarodnim standardima.

1. Jačanje kapaciteta za upravljanje rizicima od PKDK

Upravljanje rizikom prema okviru Senday¹³ treba da bude izgrađena u smislu rizika od katastrofa, uključujući aspekte rizika, ranjivosti i izgradnju kapaciteta.

Pozivajući se analizi SWOT, razumevanje fenomena PKDK i dalje je nedovoljan za Kosovske institucije, posebno izvan reagovanja u vanrednim situacijama. Takođe, nedostatak podrške i smisao za razumevanje da PKDK treba da bude prioritet za razvoj kapaciteta, ostavljajući manje finansijske i ljudske podrške. I novi rizici nisu dovoljno analizirani i procena rizika od PKDK- u opštinskim planovima se ne sprovodi prema standardima, tako da je važno uspostavljanje ljudskih i tehničkih kapaciteta, kao i jasno definisanje uloga i odgovornosti sistema za SRPK.

Jačanje sistema SRPK zahteva ulaganje naučne, tehničke kapacitet i tretira kao neophodne komponente za ekonomski i socijalni razvoj za efektnu proizvodnju neophodne informacije sa snimljenim upozorenjima, istražene, razmatrane, analizirane i po uzoru na nesreća koje mogu da prete zemlju, je od posebnog značaja za naučnim institutima koji se bave monitoringom, obradom i istraživanjem prirodnih uzroka, omogućiti efikasnu prevenciju i mnogo manja oštećenja od prirodnih katastrofa.

Sistem SRPK je sistem da se ojačaju u smislu praćenja, evaluacije i promociju podataka o opasnostima / katastrofa na sveobuhvatan način koji će omogućiti dalja istraživanja i razvijanje sistema.

3. Stvaranje sigurnijih i održivih zajednica od katastrofa

Katastrofe uzimaju veće razmere u nespremnim zajednicama da se suoscajasa prirodnim katastrofama i drugih nesreća. Da bi imali sigurnu i održivu zajednicu od katastrofa treba da podigne institucionalni i socijalni nivo svesti za pristup dugoročnog programa svesti i konkretnih investicija u mnogim oblastima, kao što su obrazovanje i školskih programa, upravljanje katastrofa u zajednici, kao i korišćenje znanja i istraživanja za izgradnju stabilnog društva.

S obzirom na društveni, pol, ekonomski i kulturnu raznolikost na Kosovu, poseban značaj treba dati najugroženijim zajednicama, kao što su osobe sa invaliditetom, zajednicama koje žive u ekstremnom siromaštvu, koncentrisani u ruralnim sredinama u zonama rizika od prirodnih katastrofa, kao i planovima i programima koji imaju za cilj obrazovanje, obrazovanje zajednice i informisanje, posebno dece i mlađe generacije. Detaljanorazlaganje ovih planova, programa I pragmatično sprovođenje, praktične i pažljivo institucionalne obaveze, centralni i lokalni nivo, a zatim kampanje podizanja svesti i informisanja putem portala, medija, flajera, radio, novine, društvene mreže, itd, to omogućava stvaranje sigurne ali i održive zajednice prema katastrofama.

¹³ Ujedinjene Nacije, 2015, Okvir Senday za Smanjenje Rizika od Katastrofa 2015-2030., <http://www.unisdr.org/inform/publications/43291>, pristup 11 Decembar 2015.

4. Podizanje svesti i promocija institucija i subjekata o rizicima od PKDK

Kosovo kao nova država i razvoj institucija i nove sisteme, a neki od njih sa nežnosti izrečena, ali sa jasnom namerom jačanja i funkcionise stabilno, sa uslovima i mogućnostima za brz razvoj u mnogim oblastima, okrenut i neočekivani izazovi u pogledu prirodnih katastrofa, kao i one tehnicke-tehnološke.

Svest i promocija institucija i institucionalnih mehanizama kroz zakonodavstvo, podsticaja i podsticaj inovacija, istraživanja i naučnih radova, bezbednosti i dodjelu potrebnih finansijskih sredstava i logistike, kao i preduzimanje mera za najbolje strukturne i ne-strukturne upravljanje rizicima.

Promovisanje protokola, razmenu informacija i regionalnu saradnju kako bi se olakšalo kapacitet razmene, i olakšavanje hitne reakcije tokom i posle katastrofa.

Podsticanje politike i programi koji se bave sa razvojem standarda, planova, konkretnim projektima, ljudskoj mobilnosti i material za podizanje SMSHn, kao i njihovo obucavanje-osposobljavanje.

Promocija mobilizacije, organizacije, sertifikaciju i strukturisanje privatnog sektora, organizacija civilnog društva i raznih udruženja za profesionalnu podršku u oblasti traganja i spašavanja, zdravstvo, itd

Migracija stanovništva sa posebnim osvrtom na proširenje i prenaseljenosti gradova i razvoj tehnološke krize može dovesti u budućim novim pojavama i prirodnih i tehnoloških katastrofa koje predstavljaju opasnosti i probleme na Kosovu .

Istraživanje metode i najnapredniji softver iz zemalja sa iskustvom i sistema u razvijenim zemljama, to zahteva koordinaciju , razmjenu informacija i uključivanje mehanizama neophodnih institucija, kao i spajanje tih iskustava i ekspertize o detaljnim planovima i efekata u cilju smanjenja rizika koji proizilaze iz brzog razvoja kao rezultat globalizacije, brzog ekonomskog razvoja, migracija, epidemija i klimatskih promena .

MERE KOJE TREBA PREDUZIMATI

1. Integracija smanjenja rizika u politikama razvojnih planova i nadzora

- 1.1 . Integracija politika za smanjenje rizika od katastrofa i sprovođenje Zakonodavstva u svrhu upravljanja i vladavinom rizika;
- 1.2 . Jačanje institucionalnih mehanizama i institucionalnih kapaciteta odgovorna na nacionalnom i lokalnom nivou za sprovođenje strategije;
- 1.3 . Lobiranje za političkim opredeljenjem i preuzimanja odgovornosti;
- 1.4 . Povećati finansijsku podršku smanjenju rizika od katastrofa;
- 1.5 . Harmonizacija zakona / sektorske politike sa standardima procenama i upravljanje rizikom;
- 1.6 . Formiranje nadzornog tela za sprovođenje Strategije za smanjenje rizika od katastrofa.

2. Jačanje kapaciteta za upravljanje rizicima od PKDK

- 2.1 . Povećala sposobnost da se generišu informacije (statističke i drugih različitih podataka) za PKDK;
- 2.2 . Jačanje kapaciteta za prikupljanje, vrednovanje i analizu podataka, a završetak tekuće baze podataka za prirodne katastrofe, De - inventar - to ;
- 2.3. Proširenje kapaciteta novih institucija na centralnom i lokalnom nivou za sistem ranog upozorenja ;
- 2.4 . Povećana saradnja i medju-institucionalna koordinacija ranog upozorenja u odnosu na smanjenju rizika od prirodnih katastrofa;
- 2.5 . Podrška za istraživanje, razmena informacija i saradnja sa akademske i naučne institucije u cilju smanjenja postojećih rizika i sprečavanje novih rizika;
- 2.6 . Razumevanje rizika od katastrofa i njegove dimenzije.

3. Stvaranje sigurnijih i održivih zajednica od katastrofa

- 3.1. Poboljšati komunikaciju i širenje informacija između relevantne institucije da se smanji rizik od prirodnih katastrofa;
- 3.2. Uključujući poznavanje smanjenja rizika od katastrofa u obrazovne planove;
- 3.3 Svest i senzibilizacija zajednice o važnosti smanjenja rizika od prirodnih katastrofa putem medijskih kampanja, društvenih mreža, obuka, vežbe i zaštitne mere;
- 3.4. Organizacija i uspostavljanje struktura za zaštitu i spasavanje i pomoć (OUSZSP);
- 3.5. Uključujući i organizacije mladih i civilnog društva u OUSZSP naredi da se smanji rizik od prirodnih katastrofa;
- 3.6. Uključivanje ugrožene zajednice (trudnice, deca, starije osobe, ljudi sa hroničnim bolestima, osobama sa invaliditetom, itd) u izradi planova za upravljanje rizicima.

4. Podizanje svesti i promocija institucija I subjekata o rizicima od PKDK

- 4.1. Promocija i razvoj instrumenata i programa za razvoj standarda, kodova, operativnih uputstava, planova, projekta, itd;
- 4.2. Poboljšanje komunikacija i razmena informacija između relevantnih institucija za identifikaciju i procenu rizika;
- 4.3. Produblivanje strategiju integracije i koordinaciju aktivnosti institucija u procesu relevantnih identifikacija u procenu rizika i preduzimanje zaštitnih mera;
- 4.4. Razvoj standarda kvaliteta kao što je sertifikacija i zahvalnice za upravljanje rizikom od katastrofa uz učešće privatnog sektora, civilnog društva, organizacija i udruženja i organizacije;
- 4.5. Promocija i podrška regionalnih i međunarodnih sporazuma o saradnji;
- 4.6. Pružaju kvalitetne informacije, evaluacija, stvaranje statistike / baze podataka i praćenje trendova i novih rizika od prirodnih katastrofa;
- 4.7. Promocija regionalnih protokola kako bi se olakšalo razmenu kapaciteta i omogućavanje za hitno reagovanje u toku i nakon katastrofa.

POGLAVLJE IV:

RAZMATRANE ALTERNATIVE

Ova strategija se zasniva na najboljim međunarodnim i regionalnim praksama koje se bave sličnim problemima u oblasti ZRK:

- Nacionalna strategija za smanjenje rizika od katastrofa i civilnu zaštitu 2014-2018, Republika Albanija;
- Strategija Hrvatske za SRPK, strategija koja se zasniva na naučnim istraživanjima;
- Strategija Makedonije SRPK;
- Nacionalna platforma za prirodne katastrofe: PLANAT;
- Evropska strategija za podršku smanjenje rizika od katastrofa u zemljama u razvoju (2009).

Nakon razmatranja ovih modela, Kosovo je odlučila na osnovu švajcarskog modela, strategije koja gradi na svom specifičnom kontekstu i u skladu sa Okvirom Senday i Evropske Strategije. Glavni model je zasnovan na međuministarskoj radnoj grupi koja se razvila korak - po - korak ovu strategiju.

POGLAVLJE V:

PRAVNI OKVIR I INSTITUCIONALNI

Ovaj dokument je razmatrao i u skladu sa nacionalnim planovima i strategijama i međunarodnom planu zaštite životne sredine, kao što su Strategija za Klimatske Promene Kosova (2014-2024); Strategija za vode Kosova; Osnovni dokument Republike Kosovo: SIME, Strategija za Bezbednost, Ciljevi milenijuma za Razvoj i Okvira Senday za delovanje (2015-2030). Takođe, ova strategija se zasniva na evropskim mehanizmima, kao što su Strategija Evropske Unije za unutrašnju bezbednost i Evropske Strategije za podršku smanjenja rizika od PKDK za zemlje u razvoju¹⁴.

Strategija za SRPK se osniva uglavnom na osnovu Zakona br. 04 / L-027 o PKDK i u dokumentu Procena rizika od elementarnih nepogoda, (usvojen 2009. godine i revidiran 2015. godine). Medjuministarska radna grupa za izradu ove strategije je konsultovala i druge zakone koji su relevantni ili uključuju sebi regulasne oblasti SRPK direktno ili indirektno kao

- Zakona o zaštiti životne sredine br. 2009/03-L-025;
- Zakon o proceni uticaja na životnu sredinu, br. 2010/03-L-214;
- Zakon o zaštiti od požara, br. 2011/04-L-012;
- Zakon o Saveta Bbezbednosti na Kosovu, br.2008 / 03-L050;
- Zakon o Upravljanju Javnim Finansijama, br. 2013/04-L-194;
- Zakon o Ministarstvu Bezbednosnih Snaga Kosova. br. 2008/03-L045;
- Zakon o Policiji br. 2011/04-L-076; Zakon o Javno Zdravlju br. 2007/02-L-78;
- Zakon o Hitnoj Zdravstvenoj Službi, br. 2006/02-L-50;
- Zakon o Crvenom Krstu Kosova, br. 2010/03-L-179;
- Zakon o Lokalnoj Samoupravi br. 2008/03-L-040;
- Zakon za Prostorno Planiranje br.2012 / 04-L-174;
- Zakon br.04 / L-188 za Tretiranje Nelegalnih Objekata;
- Zakon br. 04 / L-110 o Izgradnji,
- Zakon br. 2003/3 za Kosovske Sume, Zaštite Zivotne Sredine,
- Zakon br. 03 / L-02, za Kosovske Vode br. 2004/24.

Strategija direktno doprinosi upravljanju prirodnih i drugih¹⁵ katastrofa kao deo plana Vlade posebno u cilju "obavljanje određenih studija u cilju sprečavanja vanrednih situacija od prirodnih katastrofa, kao i pripremu i usavršavanje nacina odgovora na civilnih kapaciteta"

Takođe, vlada je izradila deklaraciju o srednjoročnim prioritetnim politikama 2014-2016 se pominje kao upravljanje prioriteta vanrednim situacijama.

---

¹⁴ UNISDR, Preventionweb, <http://www.preventionweb.net/ipadrr/>, pristup 11 Decembar 2015

¹⁵ Vlada Kosova, Program Vlade Republik Kosovo 2015-2018, http://www.kryeministri-ks.net/repository/docs/programi_i_qlerise_shqip_pdf_pristup Decembar 2015

Nastavljat će se sa postojećim politikama:

- Formiranje operativnih sposobnosti;
- Završetak infrastrukture sa potrebnom opremom, kao i izgradnja objekata za JGPS;
- Upravljanje operacijama u upravljanju podrške u situacije poremećaja i javnih nereda;
- Kontinuirana saradnja sa IPA / Evropske Komisije za podizanje kapaciteta;
- Osnivanje Nacionalnog Centra za Upravljanje u Vanrednim Situacijama;
- Razvoj programa za vežbe i spremnost u širem području javne¹⁶. bezbednosti “

Uloge i odgovornosti centralnih institucija i lokalne vlasti u SRK**Centralna vlast****1. Ministarstvo unutrašnjih poslova (MUP)**

Na osnovu misije i zadataka MUP-a, njegove uloge u unapređenju u SRPK je zaštita i bezbednost građana Kosova, sa posebnim naglaskom na oblasti upravljanja vanrednim situacijama od PKDK.

2. Ministarstvo Finansija (MF)

Ministarstvo Finansija ima ključnu ulogu za efikasno sprovođenje SRPK. Analizira budžetske zahteve za realizaciju SRPK i u saradnji sa Nadzornim Odborom vrši usvajanje budžeta.

1. Ministarstvo za Životnu Sredinu i Prostorno Planiranje (MZSPP)

Uloga MZSPP i dužnosti na osnovu misije, očigledno ima primarnu odgovornost za realizaciju određenih ciljeva i mera u SRPK sa svoje nadzorne uloge i aktivno učešće u praćenju strategije.

MZSPP kroz SRPK ima za cilj da razvije integrisane politike u mnogim sektorima kako bi se stvorili uslovi za zaštitu zdravlja i životne sredine od PKDK u oblasti zračenja, izgradnje, zagađenje vazduha, vode i zemljišta, merenja padavina, površinskih i podzemnih voda, upozorenja za pojavljivanje meteoroloških nepogoda, itd, i daje naučnu i stručnu podršku za politike sredine u zemlji.

4. Ministarstvo za Ekonomski Razvoj (MER)

Uloga MER u sprovođenju SRPK obuhvata aktivnosti: Energetike i Rudarstva, Energetike i Efikasnosti Obnovljive Energije, Kosovska Geološka Sluzba, Poštanski Sektor, Sektor Telekomunikacija, Informacione Tehnologije Sektora.

5. Kosovske Bezbednosne Snage (KBS)

Uloga KBS u sprovođenju SRPK obuhvata ceo ciklus upravljanja u vanrednim situacijama, ali kao primarni cilj ovog entiteta se definiše faze pripravnosti i odgovora, da se sprovede operativne aktivnosti u slučajevima od PKDK na Kosovu i van nje, kao što su: operacije civilne zaštite na Kosovu

¹⁶ Vlada Kosovo, 2013, Deklaracija Srednjorocnih Priritarnih Politika 2014-2016.

kao pomoć civilnim vlastima u reagovanju na PKDK. BSK ima važnu ulogu u traganju i spašavanju, uklanjanje eksplozivnih naprava, kontrola i čišćenje opasnih materija, kao i druge poslove humanitarne pomoći.

6. Ministarstvo za Evropske Integracije (MEI)

Uloga MEI u SRPK uključuje podršku za reforme u oblasti civilne vanredne situacije Kosova na njenom putu ka Evropskoj Uniji. Ova uloga upravlja usklađivanje politike Republike sa onima iz EU i usklađivanju svog zakonodavstva sa pravnim tekovinama civilnih emergencija EU. Osim toga MEI fascilituje i podržava saradnju između lokalnih institucija i Evropske Komisije za postizanje najvišeg standarda, znanje, odgovornost i transparentnost u vanrednim situacijama.

7. Ministarstvo Spoljnih Poslova (MSP)

Uloga MSP je promocija i zaštita nacionalnih politika, kulturne i ekonomske potrebe Kosova u svetu, razvoj dobrosusedskih odnosa i regionalne saradnje od zajedničkog interesa, putem bilateralnih i multilateralnih sporazuma koji uključuju oblast upravljanja u vanrednim situacijama, od doprinosa u smanjenju rizika.

Ovo ministarstvo je glavni predmet kontakta za komunikaciju u slučaju zahteva za davanje ili primanje pomoći da podrži zemlje pogođene od PKDK već i za međunarodnu saradnju u drugim aktivnostima u oblasti upravljanja vanrednim situacijama.

8. Ministarstvo za Infrastrukturu (MI)

Uloga MI je tehničko profesionalno rešenje, organizacionog razvoja i održavanja, izgradnje i rekonstrukcije pruga, autoputa nacionalnih i regionalnih puteva, kao i vazdusnog transporta. Sa ciljem smanjenja rizika od PKDK prikuplja podatke o saobraćaju i bezbednosti, ona savetuje i informiše ove institucije i građane o stanju putne mreže, železničke i vazdušne, kao i faktori koji utiču na mrežu saobraćaja.

9. Ministarstvo Obrazovanja, Nauke i Tehnologije (MONT)

Uloga MONT, u skladu sa nacionalnim razvojnim prioritetima, je da se obezbedi obrazovni sistem kvaliteta koji garantuje bezbednost i sigurnost učenika i školskog osoblja. To će se postići stvaranjem sigurnih školskim sredinama u skladu sa parametrima i standardima koji su potrebni za smanjenje rizika od katastrofa. Uključujući i sadržaj programa i omogućiti studentima i podizanje svesti među mladim ljudima u prevenciji i zaštiti od katastrofa. MONT će imati dodatnu ulogu u ispunjavanju ciljeva SRPK kroz izgradnju resursa kapaciteta u centralnom, lokalnom i školskom u ripremanju prevencije, odgovora i smanjenja rizika od katastrofa. Isto tako, MONT u saradnji i koordinaciji sa drugim akterima i institucijama će ohrabrivati i podržavati razne simulacije da pomogne studentima, mladim ljudima, nastavnicima, školskog osoblja, roditelja i zajednice, ali i stvoriti neophodne veštine da se bavi raznim situacijama raznih katastrofa. Ovo će obezbediti sigurnu, zdravu i održivu sredinu.

10. Ministarstvo Poljoprivrede, Šumarstva i Ruralnog Razvoja (MPŠRR)

Mere koje treba da preduzme MPSRR za postizanje ciljeva za SRPK su u politici da se pomogne administraciju i upravljanje sektorom šumarstva, uključujući zaštitu, obnavljanje aktivnosti, održivo, prevencije i zaštite od požara, dezinfekciju protiv insekata i bolesti, licenciranje za seču drveća, kontrola lova i ribolova; pruža veterinarske usluge, uključujući, između ostalog, prevenciji bolesti životinja, prostora i poboljšanje kvaliteta stada i jata i u saradnji sa Ministarstvom Zdravlja, Životne Sredine i Prostornog Planiranja nadgleda sprovođenje zdravstvenih standarda koji se odnose na poljoprivredu, šumarstvo, ruralni razvoj, centri za uzgajanje ribe, kontrolu kvaliteta namirnica i poljoprivrednih sirovina u cilju zaštite potrošača.

11. Ministarstvo za Zajednice i Povratak (MZP)

Uloga ovog ministarstva za SRPK je višestruka, ali ukazujemo na neke od funkcija koje pripadaju ministarstvu na osnovu zadataka i odgovornosti, kao i specifikacije koje:

- Nadziru sprovođenje strategije u okviru svog nacionalnog i lokalnog nivoa ima za cilj zajednice kako bi pomogli razvoj i implementaciju strategije u svim opštinama, pomažući da integrišu politiku u planovima smanjenja rizika sa jednakim uslovima za sve zajednice i njihovi članovi;
- Koordinacija sa ministarstvima, opštinama i drugim organima za sprovođenje SRPK uvek se zasniva na principu zaštite i samoodbrane od PKDK poštovanje ljudskih prava, kako bi se obezbedilo promovisanje i zaštitu prava pripadnika svih zajednica, posebnu pažnju na potrebe žena, dece, starijih osoba i drugih ugroženih grupa;
- Doprinosi razvoju i sprovođenju mera u oblasti javnog informisanja i drugih promotivnih projekata za povećanje javne svesti o pravima i interesima zajednica i njihovih pripadnika za zaštitu od PKDK i preduzme mere kako bi se smanjio rizik od PK u saradnji i podsticanju privatnog sektora i biznisa.

12. Ministarstvo Rada i Socijalnog Staranja (MRSS)

Uloga Ministarstva Rada i Socijalnog Staranja u SRPK sprovodi politiku, programe i dokumente koji bi gotovo mozemo reći da je dužnost stalnod staranja za SR ekonomske i socijalne i zašto ne i ljudskog karaktera. Oblik implementacije SRPK su: jačanje i stvaranje prostora za socijalni rad, stvaranje infrastrukture za zapošljavanje i obuku, što će povećati kvalitet u pružanju usluga za sve građane u stanju socijalne potrebe, takođe obezbeđuje za kategoriju penzionera koji po zakonu koji je na snazi, nastavlja posvećenost građana sa posebnim potrebama, bez obzira na nacionalnost, veroispovest, pol i rasu, od dece do starijih osoba bez porodičnog staranja.

MRSS nastavlja pružanje usluga za usvojenu decu koja nemaju porodične veze i neguje realizaciju dece bez roditeljskog staranja.

Ona pruža finansijsku i socijalnu podršku, hitno i trajno, preko institucija i službi čiji je osnivač u tu svrhu za građane u nevolji.

13. Ministarstvo Zdravlja (MZ)

Pratiti zdravstveno stanje i sprovede odgovarajuće mere za sprečavanje i kontrolu problema u oblasti zdravstva kroz podršku inicijativama i učešće zajednice i razvoj zajednice u aktivnostima vezane za zdravlje i zaštitu životne sredine. Učestvuje u razvoju i sprovođenju kampanja javnog informisanja i drugih promotivnih projekata za podizanje svesti u skladu sa zdravstvenim standardima, ona podstiče razvoj zdravstvenog obrazovanja i životne sredine za podsticanje znanja i stručnosti u oblasti zdravlja i zaštite životne sredine. Prati i ocenjuje stanje životne sredine, posebno uticaj industrijske aktivnosti, javnih službi i ekonomske aktivnosti, koje se odnose na zaštitu životne sredine.

U saradnji sa drugim relevantnim ministarstvima, identifikuje područja koja treba da budu zaštićene u korist javnosti, stvara politike o aktivnostima u zdravstvenom sektoru da promoviše razvoj i doslednu primenu mera za SRPK.

14. Ministarstvo Kulture, Omladine i Sporta (MKOS)

Ministarstvo Kulture, Omladine i Sporta svoju ulogu u SRPK mora da preduzme mere i razvojnih aktivnosti na očuvanju, zaštiti i prezentaciji, restauracije i konzervacije kulturne baštine, arhitektonskog nasleđa, pokretnog naslijeđa, duhovnog nasleđa, integrisanu konzervaciju i Kulturnih Pejzaža, kao i popis i dokumentacija kulturne baštine na Kosovu.

15. Ministarstvo Javne Administracije (M\jA)

Stvaranje jedne mmodernne Javne Administracije, održive i nepristrane u službi građana i biznisa i pružanje kvalitetnih administrativnih usluga i funkcionalnu infrastrukturu za vladine institucije.

16. Ministarstvo Trgovine i Industrije (MTI)

Ona pruža direktnu tehničku podršku i savete o nabavci spoljnih konsultantskih usluga za strukturnu procenu bezbednosti i požara na objektima i životnih linija (javne službe).

17. Ministarstvo za Dijasporu (MzD)

Uloga Ministarstva za Dijasporu u SRPK je da promoviše naučnu , tehničku saradnju i tehnološki razvoj, razmenu iskustava i najboljih praksi za SR od PKDK iz odgovarajućih zemalja. Stvaranje uslova za kapitalne investicije migranata u zemlji sa ciljem smanjenja i sprečavanja rizika od PKDK.

18. Ministarstvo za Lokalnu Samoupravu (MLS)

Uloga MLS u SRPK je podrška i promocija lokalne samouprave u jačanju struktura za nadgledanje ove strategije i obezbeđivanje sprovođenja plana aktivnosti akcije koje se odnose na lokalnom nivou.

Institucije i druge centralne agencije

Institucije i druge centralne agencije imaju važnu ulogu u sprovođenju SRPK na osnovu misije, dužnosti i odgovornosti u oblasti SRK.

Kosovski Seizmološki Institut

Na osnovu svoje misije Kosovski Seizmološki Institut će se fokusirati na ispunjenje ciljeva putem sledećih prioriteta:

1. Efikasno funkcionisanje Seizmoloških Mreža Kosova

- 1.1. Praćenje na neprekidan način i sa preciznošću od seizmičkih događaja na teritoriji Kosova i šire.
- 1.2. Hitno obaveštenje nadležnim državnim organima, u slučaju da na teritoriji Kosova se desavaju zemljotresi sa Magnitudom ≥ 3.5 Stepeni.
- 1.3. Monitoring seizmičnosti, aktivno isključenje i sizmo - tektonske na teritoriji Kosova.

2. Analiza i studije vulnerabiliteta I seizmičkog rizika

- 2.1. Seizmološke studije Seizmo - tektonski i za sto dublje upoznavanje seizmičkih aktivnost i na Kosovu i procenu seizmičkih rizika.
- 2.2. Studije i procene seizmičkog rizika na lokalnom nivou za stambenim područjima, mnogo potrebne informacije za potrebe fizičkog i urbanog planiranja u seizmičkim područjima.
- 2.3. Određivanje fokalne mehanizma, da oslobodi energiju, vrste i granice seizmičkog izvora na teritoriju Kosova.

3. Razviti mapu maksimalnog intenzitetom svake godine

- 3.1. Uvođenje svih seizmičkih događaja za naše teritorije i MapInfo programai podela površine u svakih 5Km² za procenjivanje maksimalnog intenzitet, za magnitude veće jacinie od $m > 1$.
- 3.2. Implementacija mape maksimalnog intenziteta i epicentara zemljotresa na godišnjem nivou.

4. Seizmološke Sluzbe sa posebni društvenim interesom

- 4.1. Registracija zemljotresa i drugih seizmičkih pojava prirodnih ili veštačkih Resursa.
- 4.2. Uspostavljanje, održavanje i razvoj mreže seizmoloških stanica za monitoring, odnosno seizmografske mreža i onog jacinie potresa.
- 4.3. Prikupljanje i analiza podataka o zemljotresima i drugim seizmičkih pojava, njihove uzroke i posledice.

Nevladine o dobrovoljne organizacije

Uloga nevladinih organizacija u podršci državnih institucija za SRPK je pružanje pomoći putem kampanja za podizanje svesti i svesti ne SRPK. Dobrovoljne organizacije pružaju njihove kapacitete pomagajući značajno u upravljanju incidentima na svim nivoima.

Lokalna samouprava

Gradonačelnici

- Uspostavljanje i nadzor nad profesionalnom radnom grupom za izradu opštinskog dokumenta za procenu rizika od PKDK i brine se za njegovo odobrenje.
- Imenuje osoblje Komisije za zaštitu i spasavanje vanrednog stanja.
- Uspostavljanje /Imenuje radnu i nadzornu profesionalnu grupu za izradu prostornog i urbanističkog planiranja, izrade i projekti, kao što su preventivne mere.
- Snosi odgovoran i za druge zaštitne dužnosti da preduzmu konkretne mere u oblasti upravljanja vanrednim situacijama.

Crveni Krst Kosova

Kao jedina nacionalna organizacija, Crveni Krst radi u skladu sa Zakonom o Crvenom Krstu Kosova br . 2010 / 03 - L - 179 i pomaže lokalnim vlastima za humanitarna pitanja u celoj zemlji. Rad sa MBSK; AEU/MUP ; Drugim centralnim subjektima, regionalnim i lokalnim vlastima i drugim nevladinim organizacijama kako bi se osiguralo budjenje svesti stanovništva i vladinih institucija za SRPK i koordinira integraciju potreba za humanitarnu pomoć u vanrednim situacijama.

POGLAVLJE VI:

MONITORISANJE I PROCENJIVANJE

Monitoring i procenjivanje strategije je praćena konkretnim i merljivim indikatorima koji su realni u skladu sa međunarodnim standardima.

Za praćenje ispunjenja ciljeva strategije formiran je nadzorni odbor na nivou države, koja će biti odgovorna za realizaciju ciljeva strategije centralnih institucija i da je glavni cilj smanjenje rizika od PKDK.

- Premijer Republike Kosovo/minister MUP-a je nadzorni organ Saveta, koji zahteva odgovornost i nudi institucionalnu i administrativnu podršku.
- Nadzorni odbor je jedini organ za nadzor SRPK na nivou centralnih i lokalnih vlasti, koje nadziru napredak investicija, zapošljavanja i sveobuhvatnu posvećenost ka postizanju ciljeva i mera strategije.
- Ministarstva i centralne agencije, sastavljati periodične izveštaje o sprovođenju Akcionog plana za SRPK u njihovoj nadležnosti, kao i adresiraju praznine i izazove iz okvira relevantne oblasti pri Nadzornom Odboru.

Opštinsko veće za SRPK stvoren od strane gradonačelnika preuzima dužnost i odgovoran za praćenje i sprovođenje strategije za sve aktivnosti, napredak i investicije ka ostvarenju ciljeva i strateških mera, savetuje se od strane Međuministarskog Odbora i obavestava nju, na osnovu principa hijerarhija i subsidijarnost.

Rad Nadzornog Odbora će se rukovoditi ove sledeće ciljeve:

1. Uspostavljanje mehanizma za saradnju i koordinaciju za SRPK na centralnom i lokalnom nivou, u privatnom sektoru, civilnom društvu i međunarodnih donatora.
2. Podrška relevantnih institucija za SRPK na prikupljanje, obradu i širenje informacija i podizanje svesti programa, izgradnju kapaciteta, naučna istraživanja i efikasnog upravljanja znanjem.
3. Jačanje aktivnosti koje smanjuju ranjivost, izloženost prema PKDK i riziku od stvaranja novih rizika.
4. Nadzire sprovođenje odgovornosti, odgovornosti i drugim aktivnostima ove strategije i jača implementaciju Akcionog Plana Strategije.

Sastav Međuministarskog Odbora

Da obezbedi efikasno praćenje i sprovođenje ove strategije potreban je Međuministarski Odbor na strateškom političkom nivou i - profesionalni tehnički sekretarijat.

Strateški i politički nivo prvobitno predložio da bude funkcionalan u okviru Međuministarskog Odbora o vodama, koji već posluje u okviru Kancelarije Premijera. Ovaj Odbor će osigurati da se odluke koje proističu iz ove strategije budu direktno prosleđene Premijeru Republike Kosovo.

- Odbor za Vode da se transformiše u Međuministarski Odbor za: Vode, smanjenje rizika od PKDK i Klimatske Promene.
- Vlada je izdala novu odluku o sastavu i određuje zadatke i odgovornosti

Međuministarski Odbor za:Vode, smanjenje rizika od PKDK i Klimatske Promene .

Članovi Odbora se predlažu da budu:

- Premijer;
- Ministar Unutrašnjih Poslova;
- Ministar za Lokalnu Upravu;
- Ministar Životne Sredine i Prostornog Planiranja;
- Ministarstvo Infrastrukture;
- Ministar Finansija;
- Ministar za Ekonomski Razvoj;
- Ministar Poljoprivrede, Sumarstva i Ruralnog Razvoja;
- Ministar Obrazovanja, Nauke i Tehnologije;
- Predstavnici iz dve Opštine;
- Donatorska Zajednica, bez prava glasa.

Sekretarijat Odbora

Sekretarijat će biti stalna postojeća struktura u okviru Odbora koji će biti dopunjen stručnim osobljem sa članovima iz relevantnih ministarstava i Međuministarskog Odbora za Vode, smanjenje rizika i klimatskih promena.

Predlog radne grupe za SRPK:

Šef Sekretarijata da imenuje jednog člana AEU/MUP.

Nadzorni organ da donese odluku o sastavu Sekretarijata.

Zadaci Sekretarijata su:

- Koordinira aktivnosti institucija na smanjenje rizika;
- Da Priprema redovne sastanke Saveta;
- Da završiti, širiti i objavljuju izveštaje Saveta Vlade;

- Organizovanje konferencija, seminara, treninga i radionica iz oblasti SRPK, i
- Ostale poslove koji se zahtevaju od strane Nadzornog Odbora.

7.3. Procena troškova za sprovođenje Strategije za SRPK

Procena za svaku od aktivnosti i mera koje su preduzete u cilju sprovođenja Strategije se obračunava PV.SRPK. Finansijska sredstva za realizaciju zadataka i aktivnosti koje dolaze iz ove strategija će biti iz budžeta Republike Kosova u vanrednim situacijama i ostalih prihoda u skladu sa važećim zakonima Kosova, kao i donacija i zajedničkih projekata. U okviru saradnje sa međunarodnim partnerima očekivati jake grantove za podršku i zajedničke projekte za podršku implementaciji Strategije za SRPK i aktivnosti Akcionog Plana.

Procenjeni troškovi PV iznosi 468,500.01 evra, što se izračunava na drugom delu dokumenta PV/SRPK. Izračunavanje se zasniva na model koštanja koristeći jedinstvenu cenu po jedinici i dizajniran je tako da odgovara KASH, kao i integraciju u procesu planiranja godišnjeg budžeta. U tom smislu, PV treba posmatrati kao sredstvo za strateški budžet.

Sve procene troškova su u evrima prema nivou cena 2015.

BIBLIOGRAFIJA

- Ahmed, Mej. M., 2014, uključivanje rodni pitanja u politike i strategije za adaptaciju klimatskih promjena i smanjenju rizika od prirodnih katastrofa.
- Agencija za Emergentno Upravljanje, 2015 DesInventar Kosova. <http://desinventarkosova.rks.gov.net/DesInventar/profiletab.jsp?countrycode=rks&continue=i>, pristup 11.decembra 2015
- Svetska banka, 2005, Procena siromaštva na Kosovu: Promovisanje mogućnosti, sigurnost i učešća za sve, izveštaj br. 32378- KSK.
- Evropska Unija, Program Evropskog Instrumenta Saradnje za Civilnu Zaštitu za zemlje kandidate i potencijalne kandidate, <http://vvv.ipacivilprotection.eu/indek.html>
- ~~HEAD=pobj, pristup 11.decembra 2015. godine.
- CADRI, april 2011 Izveštaj o kapacitetima za procenu rizika na Kosovu, <http://vvv.cadri.net/en/vhere-ve-vork/kosovo>
- ~~HEAD=pobj, pristup 11.decembra 2015. godine.
- Ujedinjene Nacije, 2005, Okvir Hiogo okvir za delovanje (2005-2015).
- Ujedinjene Nacije, 2015, Okvir Senday okvir za delovanje za smanjenje rizika od katastrofa (2015-2030).
- Konsultacije Orgut, 2014, pol profil na Kosovu - Analiza polnih razlika na svim nivoima .
- Ustav Republike Kosovo, 2008. godine.
- Zakon o Agenciji za Upravljanje u Vanrednim Situacijama , ne . 2004/04 / I - 230 .
- Zakon o Savetu Bezbednosti Kosova br .2008 / 03-L050.
- Zakon o Crvenom Krstu Kosova br 2010/03-L-179.
- Zakon o Zaštiti Zivotne Sredine br. 2009/03-L-025.
- Zakon o Zaštiti od Prirodnih Katastrofa I Drugih Katastrofa, No 2011 / 04- L-027.
- Zakon o Zaštiti od Ppožara br .2011 / 04-L-012.
- Zakon o Javnom Upravljanju Finansijama br.2013 / 04-L-194.
- Zakon o Ministarstvu Saveta Bezbednosti Kosova br. 2008/03-L045.
- Zakon o Izgradnji br. 04 / L-110
- Zakon o šumama na Kosovu br. 2003/3.
- Zakon oPprostornom Planiranju br. 2012/04-L-174.
- Zakon o Policiji br. 2011/04-L-076.
- Zakon o Lokalnoj Samoupravi br. 2008/03-L-040.
- Zakon o Javnom Zdravlju br. 2007/02-L-78.
- Zakon o Hitnim Zdravstvenim Sluzbama br. 2006/02-L-50.
- Zakon o Proceni Uticaja na Zivotnu Sredinu br. 2010/03-L-214.
- Zakon o Postupanju sa Nelegalnim Objekatima. br. 04 / L-188.
- Zakon za Vode br 2004/24.
- OEBS, u junu 2011. godine, osam godina posle: Povratak manjina i naknada za osetecen domove i imovine na Kosovu.
- Vlada Kosova, 2014 Analzina Strateskog Sektora Bezbednosti.
- Vlada Kosova, 2013 Deklaracija Političkih Srednorocnih Prioriteta 2014-2016
- Vlada Kosova, 2016 Nacrt Zakona o Zaštiti Kriticne i Njeno Zastita.
- Vlada Kosova, 2016 Procena Rizika od Prirodnih katastrofa i Drugih Katastrofa.
- Vlada Kosova, 2010. Plan za Nacionalno Reagovanje.
- Vlada Kosova, 2010. Integrisani Ssistem Upravljanja sa Vanrednim Situacijama.
- Vlada Kosova, 2013 , Program Vlade Republike Kosova 2015-2018 . [http://vvv.krieministri-ks.net/repositori/docs/programi](http://vvv.krieministri-ks.net/repositori/docs/programi_i_qeverise_shkip_.pdf)
- [_i_qeverise_shkip_.pdf](#) , pristup 11. decembra 2015.
- Strategija za Klimatske Promene za Kosovo 2014, Ministarstvo Zivotne Sredine i Prostornog Planiranja.
- UNDP-a, 2013 , Inicijativa za Smanjenje Rizika od Katastrofa na Kosovu . (KDDRI).

- UN-HABITAT Kosovo 2009, Identifikacija rizika od katastrofa prilikom prostornog planiranja za održivi razvoj: Studiranje slučaja na Kosovu .
- UNISDR , Preventionweb, http://www.preventionweb.net/files/8653_com200984enactef.pdf, pristup 11. decembra 2015.
- Zupka, D., 2014, Integracija i smanjene rizika za investicije.
- Zupka, D., 2011, Izveštaj o Proceni Kapaciteta za SRPK.

SVRHA AKCIONOG PLANA ZA SSRN-a

Akcioni plan (AP) je sastavni deo Multisektorske strategije za smanjenje rizika od nepogoda na Kosovu (SRN) od 2016- 2020.

AP je operativni- strateški dokument koji će obavestiti sve institucije odgovorne, donatore i drugi partnere u sektoru bezbednosti o ključnim prioritetima koje institucije Republike Kosovo moraju ispunjavati u okviru svojih oblasti. Prioriteti predstavljeni AP odražavaju strateške pravce i načine kroz koje će relevantne institucije i njihovo osoblje da izrade konkretne planove za sprovođenje SSRN-a.

Akcioni plan (AP) operativni dokument ima za cilj da istakne detalje strateških prioriteta, ishode i aktivnosti, kroz koje SSRN će pozitivno uticati na integraciju politike za smanjenje rizika i razvojnih planova, jačanje i izgradnju kapaciteta za rano upozoravanje, stvarajući bezbedne zajednice i stabilna u sprečavanju novih rizika na Kosovu.

PV takođe obezbeđuje solidnu osnovu za koordinaciju donatora i jedan je od glavnih komponenti sektorijalnog širokog pristupa koji omogućava centralnom i lokalnom nivou položaj kao voditelj promena u sektoru zaštite životne sredine i planiranja, dok donatorska zajednica omogućava koncentraciju podrške strateških prioriteta politike održivog razvoja životne sredine.

Ovaj plan je takođe zasnovan na principima i posvećenosti SENDAI okvira za smanjenje rizika od katastrofa 2015-2030 usvojen tokom Treće Svetske konferenciji UN održanoj u Sendai, Japan, 18 marta 2015. godine.

PV operativni dokument ima za cilj detaljni prikaz strateških prioriteta, ishode i aktivnosti, kroz koje SSRPDN će pozitivno uticati na integraciju politike za smanjenje rizika i razvojnih planova, jačanje i izgradnju kapaciteta za rano upozoravanje, stvarajući bezbedne zajednice stabilne u sprečavanju novih rizika na Kosovu.

Pored toga, AP je instrument za strateško upravljanje i razvoj politika, jer omogućava upravljanje rizikom, orijentaciju ka strukturnom razvoju koji doprinesi reformi sistema ranog upozorenja, razvoj novih rizika itd, i promena koje prevazilaze granice političkih mandata i ljudskih resursa.

PV je dinamičan dokument, koji će Vlada Republike Kosova pažljivo koristiti kao instrument za praćenje implementacije projekata za smanjenje rizika od prirodnih i tehnoloških katastrofa, i kao sredstvo informisanja u vezi sa raznim prirodnim pojavama. Dakle, predviđa da se AP redovno ažurira u bliskoj saradnji i koordinaciji sa svim nadležnim organima.

Delovanje	Indikatori uspeha	Ogovorna Institucija	Institucije oslonci	Vremenski rok za realizaciju	Cena i izvor finansiranja	Komentari
Strateski Objektiv: 1 Integracija umanjivanja rizika u politikama i razvojnim planovima kao i nadzor						
Mere /Strateski Podobjektiv : Integrisanje politika za umanjeње rizika od nesreća kao i implementacija legitimnosti u menadziranju i vladanju rizicima						
1.1.1. Jacanje profesionalnih kapaciteta u politikama SRN	# godisnji trening za 30 ucesnika za hitno menadziranje i politike # kapaciteti ucesnika u ovim treninzima jacaju 60% tokom ovog perioda	Nadzorni Savet (NS) i SSRN	ON, NVO, civilno drustvo i privatni sektor	2016-2020	Administrativno AVS	Treninzi ce se odrzati u AVS-KAJB.
1.1.2. Stvaranje radne grupe koja je odgovorna za integrisanje politika SRN - a	# aktivno ucesce clanova radne # broj integrisanih politika SRN - a	NS i SSRN	Vlada Kosova	2016-2017	Administrativno	Grupa se formira na osnovu SSRN
1.1.3.Implementacija procene opasnosti od PN	# usvajanje dokumenta Procene opasnosti od PN od relevantnih struktura #periodicni sastanci izmedju relevantnih predstavnika zbog nadgledanja napretka implementacije dokumenta Procene Opasnosti	Vlada Kosova, Ministarstvo Unutrasnjih Poslova,	Sve institucije Republike Kosova, MO, NVO, civilno drustvo i privatni sektor			
1.1.4.Implementacija Pravilnika za Metodologiju Procene Stete od Nesreća	#odobravanje pravilnika od strane Vlade Kosova # treninzi za primenu pravilnika u praksi	Drzavne Institucije, javni i privatni sektor	MO	2016-2020	Administrativno	AVS-KAJB

Mere/ strateski podobjektiv : 1.2. Jacanje institucionalnih mehanizama i odgovornih institucionalnih kapaciteta na centralnom i lokalnom nivou za implementaciju strategije;						
1.2.1. Identifikacija institucionalnih mehanizama kojima je potrebno popravljati	# raport o jacanju institucionalnih mehanizama	NS i SRN	MO	2016-2020	Administrativno	
1.2.2. Odredjivanje uloga i odgovornosti glavnih aktera	# Okrugli stolovi , sedmesecni sa glavnim akterima # sastavljanje prirucnika za uloge i odgovornosti	NS i SRN	Ministarstva Linije i opstine	2016-2020	Administrativno +8000	Aneks SSRN
1.2.3. Jacanje kapaciteta hitnih sluzbi na Kosovu	# godisnji treninzi za hitne sluzbe na Kosovu # asistencë teknike	NS i SSRN	Kosovska Akademija Nauke i Umetnosti (KANU)	2016-2020	15,000 za tri godine	
1.2.4. Identifikacija i ocenjivanje potreba za ljudskim resursima i sastavljanje edukativnog plana	# broj ucesnika u procesu identifikacije i ocenjivanja # Edukativni Plan za PN	NS i SSRN	MONT, Ministarstvo Finansija, UNICEF i Crveni Krst Kosova (CKK)	Stalni	Administrativno + Pomoc Donatora	
1.2.5. Nprestano Pobljsanje sistema profesionalnog razvoja	# Sire obuhvatanje Përfshirja institucije u sistem # Porast nivoa podrške sistema od dobitnika	NS SSRN	Sve institucije Republike Kosovo, MO,NVO, civilno drustvo i privatni sektor	Stalni		

Mere/ Strateski podobjektiv : 1.3.Lobiranje za politicki angazman kao i preuzimanje obaveza i odgovornosti						
1.3.1. Orijentacija i destinacija donacija SSRN -a	# ucesce donatora SSRN -a # periodicni Izvestaji od strane sekretarijata NS-a	NS SSRN	Vladine sub- vencije, donacije od sponzora, domace i medjunarodne NVO-je	2016-2020	Administrativno	
1.3.2. Organizacija donatorskih konferencija za SSRN	# Visoko ucesce od glavnih institucija na konferenciji # Analiza o potrebama za donacijama sto se tice SSRN	NS SRPN	Donacije sponzora, medjunarodne i domace NVO-je	2016-2020	Administrativno	
1.3.3 Porast mehanizma za monitoring i implementaciju projekata od donatorskih fondova	# Identifikovani Propusti u procedurama i mehanizmima za monitoring #analiza napretka u realizaciji medjunarodnih projekta	NS i SSRN	Unutrasnji i Spoljni , Ministarstvo Finansija i civilno drustvo	2016-2020		
1.3.4. Porast fondova preko poreza za SRN za potrebe u zemlji i regionu	# identifikacija potreba za ulaganja # sastavljanje projekta za budzet	NS i SSRN	Ministarstvo Finistarstvo (Kompanije za Osigurnje), Svetska banka, i Evropska Banka za Izgradnju i razvoj	2016-2020		

Mere / Strateski podobjekti :1.4. Porast finansijske podrške za umanjnje rizika od nesreca.					
1.4.1. Lobiranje finansijske podrške od spoljnih i unutrašnjih donatora i zainteresovane stranke	# periodicni sastanci sa donatorima #Godisnja Konferencija na centralnom nivou Konferenca vjetore në nivel qëndror	NS i SSRN	Ministarsvo Unutrasnjih Poslova, Ministarstvo Evropskih Integracija, UNDP, UNICEF, UNHCR, AVSricka Ambasada USAID i IPA Program	2016-2020	9,000 za tri godine
Mere / Strateski podobjekti:1.5. Harmonizacija zakona / sektorsih politika sa standardima procene i menadivanja rizika;					
1.5.1 Identifikacija polja za harmonizaciju	Sastavljanje zakona ,promene i dopune zakona na snazi i podzakonskih akata	NS SSRN	Ministarstvo Prave relevantna ministarstva i MO	2016-2020	Administrativno
1.5.2. Harmonizacija sektorih zakona sa ciklusom SRN-a	# analiza zakona kojima je potrebna harmonizacija #	NS SSRN	Relevantan ministarstva i podrška sa konsaltingom od međunarodnih organizacija	2016-2020	Donatorska podrška
1.5.3. nadzor harmonizacije zakona	# sestomesečni izvestaji # dalje preporuke za harmonizaciju	NS SSRN	Relevantna ministarstva civilno društvo i MO	2016-2020	Donatorska podrška
1.6 Strateski podobjekti:1.6. Formiranje nadzornog saveta za implementaciju Strategije za Umanjenje Rizika od Nesreca.					
1.6.1. Osnivanje nadzornog saveta za SSRN	# odluka Vlade za osnivanje NS SSRN # periodicni sastanci NS SSRN	Premijer Vlade Republike Kosova/ Ministar MUP-a	NS SSRN	2016-2020	

1.6.2. Monitorisanje i redovno izvestavanje implementacije PD-SSRN	# sestomesečno izvestavanje # preporuke o daljnjem radu	NS SSRN	Civilno Društvo	2016-2020	
Strateski Objektiv: 2. Jacanje kapaciteta za menadziranje rizika od PN					
Mere/ Strateski podobjektiv 2.1: Porast sposobnosti za generalizaciju informacija (statistika i razlicitih podataka) za PN					
2.1.1. Jacanje kapaciteta IHK,ISK,ARRK obezbedjivanje nivoa koordinacije i saradnje sa drugim institucijama na Kosovu i ucesce u medjunarodnim projektima.	# obezbedjivanje eksperata koji asistiraju sluzbenicima institucija na radnom mestu # uredjaji sa tehnickom pomoci	NS SSRN	KANU, MO, NVO, civilno drustvo i privatni sektor	2016-2020	10,000/godišnje (30000)
2.1.2. Usvajanje novih tehnickih resenja za zastitu od poplava, erozija i kontrolu poplava, za naselja i izgradnju novih objekata.	# izvestaji gde se identifikuju nove metode # konsultacioni sastanci sa relevantnim akterima	NS SSRN	MALU,MPS-RR Lokalna Samouprava, MO i NVO-je	2016-2020	300,000 /za tri godine Ovaj fond se obezbedjuje od MALU za opstine kojima je periodicno potrebno
2.1.3.Modernizacija i automatizacija postojećih stanica i postavljanje novih automatsko i hidroloških stanica	# standardi za modernizaciju i automatizaciju stanica # broj novih stanica	NS SSRN	MAPP, MPSRR,-MO i NVO	2016-2020	Donacije od MO

2.1.4. Formiranje kapaciteta za monitorisanje i analiziranje i preduzimanje potrebnih mera protiv klizista, odsumljavanje i lavina	# broj ucesnika na treninzima # porast za 50 % saznanja ucesnika sto se tice mera protiv klizista, odsumljavanje i lavina	NS SSRN	MAPP, MPSRR MO i NVO	2016-2020	Administrativno	MPSRR je odredilo ovaj budzet od 1 miliona za zastitu suma od pozara , odsumljavanje odgojenih površina i sumski tretmani posumljavanja
2.1.5. Realizacija metodologija za napredak i funkcionisanje Seizmicke Mreze Kosova obogacujući na vreme seizmoloske stanice i (seizmografe, akcelografe i GPS), progrAVS o seizmicom riziku i seizmicom rizikovanju) i savremenom uređaju za registrovanje jaciht potresa	Treninzi sa seizmicnim programom (Serveri seizmicke Mreze), paket aplikacija koje rade u realnom vremenu koje detektuju i lokalizuju zemljotrese na automatski nacin i u pravo vreme kao i seizmicke progrAVS za procenu rizika , za umanjenje rizika od prirodnih katastrofa sa seizmicnim resenjima i savremenim metodama geofizicnih studija	NS SSRN	MPR , MO i NVO	2016-2020	110,000	Obogacivanje uređajima na vreme, programi

<p>2.1.6.Obnavljanje karta seizmickog rizika i raspodele maksimalnog seizmickog intenziteta (istraživanje i identifikacija zona sa visokom seizmickom aktivnoscu na teritoriji Kosova i sa najsvježijim podacima od Seizmicke Mreže i seizmioloških institucija iz regiona.</p>	<p># obnovljene karte seizmickg rizika</p> <p># % prostiranja karata na teritoriji Kosova</p>	<p>NS SSRN</p>	<p>MPR , MO i NVO</p>	<p>2016-2020</p>	<p>Administrativno</p>	
<p>Mere / Strateski podobjektiv 2.2: Jacanje kapaciteta za : skupljanje, ocenu i analizu informacija kao i neprekidna dopuna baze podataka za prirodne nesrece Des-Inventar.</p>						
<p>2.2.1. Odlucivanje procedura za redovnu razmenu informacije meteorologije ,hidrologije,seizmike radioaktivnosti idr izmedju nadležnih sluzbi Kosova i zemljama u regionu, kao i sa drugim međunarodnim institucijama (ICPDR,WMO, idr)</p>	<p># sastavljanje sporazuma</p> <p># broj novih realizovanih procedura</p>	<p>NS SSRN</p>	<p>MALU, MPSRR, MO i NVO</p>	<p>2016-2020</p>	<p>Administrativno</p>	

2.2.2. Dalje usavršavanje za nove metode sakupljanja podataka o nesrećama (obuhvatajući i DesInventar)	# visoko ucesce na treninzima od relevantnih institucija # razmena iskustava sa institucionalnim kolegama u regionu	NS SSRN	MUP, AHN MO	2016-2020	Administrativno + Strane donacije	
2.2.3. Podrska okruglih stolova za razmenu iskustava o DesInventar	# visoko ucesce od relevantnih institucija # broj preporuka od radionica	NS SSRN	MUP, AHN I MO	2016-2020	Strane donacije	
Mere / strateski podobjekti 2.3. prosirenje novih kapaciteta na centralnom i lokalnom nivou za sistem ranog upozoravanja						
2.3.1. Studija o efektivnim sistemima ranog upozoravanja i preporuke za Kosovo	# preporuke proistekle iz studija # broj aktera koji pomazu studiju	NS SSRN	MUP, AHN i MO	2016-2020	Strane Donacije	
2.3.2. Podrska treniranja za relevantne institucije na lokalnom i centralnom nivou za rano upozoravanje	# visoko ucesce od relevantnih institucija # broj saradnji medju institucijama	NS SSRN	MUP, AHN i MO	2016-2020	Administrativno	AVS-KAJB
Mere / strateski podobjekti: 2.4. Porast saradnje i koordinacije medju institucijama za rano upozoravanje u vezi sa umanjnjem rizika od prirodnih nesreća.						
2.4.1. Određivanje uloge i odgovornosti preko pravilnika za sistem ranog upozoravanja	# broj aktera koji ucestvuju u sastavljanju pravilnika # preiodicni izvestaji o napredku	NS i SSRN	MUP, AHN i MO, lokalna samouprava	2016-2020	Administrativno	

Mere / Strateski podobjektivi : 2.5. Podrska istrazivanja, razmena informacija kao i saradnja sa naucnim i akademskim institucijama sa ciljem umanjavanja postojećih rizika i prevencija od novih rizika.						
2.5.1. Sinkronizacija zaštitnog sistema Direktiva EZ o proceni i menadziranju rizika od poplava, potresa i požara idr.	# identifikacija potreba za sinkronizacijom # broj harmonizovanih polja	NS SSRN	MUP, lokalna samouprava	2016-2020	Administrativno	
2.5.2. Razvoj karata rizika od poplava, požara i potresa za teritoriju Kosova.	# broj karata rizika # % opština koje su pod rizikom koje reflektuju kartama na njihove planove	NS SSRN	MALU, MPSRR, MO i NVO	2016-2020	Donacije	Neke prognoze od MALU I MPSRR I druge koje će se razviti.
2.5.3. Organizovanje seminara između naučnih I akademskih institucija I relevantnih institucija	# broj seminara	NS SSRN	MALU, MPSRR NVO KANU	2016-2020	Administrativno	
Mere / Strateski Podobjektiv: 2.6. Razumljivost prema riziku od nesreća I njegove dimenzije.						
2.6.1. Ohrabruje se upotreba I jačanje ocenjivanja osnovne I perioda rizika od nesreća, ranjivost, kapacitet izlaganja karakteristike rizika I njihovi mogući efekti na relevantni socijalni I prostorni u ekosistemu	#sastavljanje posebne forme # broj slučaja kada se upotrebljava procena	NS SSRN	Sve državne institucije, MO I civilno društvo	2016-2020	Administrativno	

2.6.2. Promovise pristup u pravo vremeu poverljivim podacima, koriste informacije o prostoru i na terenu, obuhvatajući sisteme geografske informacije (GIS)	# stvaranje jednog funkcionalnog sistema GIS # broj aktera koji akcesuju s sistemom	NS SSRN	Sve državne institucije civilno društvo MO.	2016-2020	Donacije
Strateski Objektiv 3. Stvaranje sigurnih i cvrstih zajednica od nesreća					
Mere / strateski podobjektiv: 3.1. poboljšavanje komunikacije podela informacija sa određenim strukturama za umanjenje rizika od prirodnih nepogoda.					
3.1.1. određivanje Komunikacijskog Plana za Određene strukture plana o kome je reč	# sastavljen komunikacijski plan # % struktura koje implementuju plan	NS SSRN	Sve državne institucije MO, NVO i civilno društvo.	2016-2020	Administrativno
3.1.2. Pilotiranje u nekim opštinama i proširivanje komunikacijskog Plana na državnom nivou	# preporuke od pilog opština # broj slučaja korišćenja plana	NS SSRN	AVS, lokalna samouprava, MO, NVO i civilno društvo.	2016-2020	45000 za tri godine
Mere / strateski podobjektiv: 3.2. Obuhvatanje saznanja za umanjenje rizika od nesreća u obrazovnom programu					
3.2.1. sastavljanje i implementacija profesionalne i edukativne treninga u tehnikama o hitnim slučajevima od PN	# broj realizovanih treninga # broj ucesnika	NS SSRN	AVS, MONT, Save the Children, UNICEF, UNDP i IPA	2016-2020	Administrativno

3.2.2. razmena iskustava sa zemljama iz regiona o integrisanju saznanja o RP u kurrikuli	# broj uzajamnih poseta # broj zajednickih pokreta	NS SSRN	AVS, MONT, Save the Children, UNICEF i UNDP	2016-2020	Donacije od organizacija	Obuhvaceno od kurikule MONTA i saradnjom Save the Children pocelo je pripremom materijala za ucenike od 1-9 razreda
3.2.3. Treninzi pedagogskog osoblja	#broj treninga # % porasta saznanja ucesnika	NS SSRN	AVS, ZSK, MONT, Save the Children, UNICEF i UNDP	2016-2020	Organizacije	
Mere / Strateski podobjektiv : 3.3 Svest , osvescivanje i senzibilizacija javnosti o umanjenju rizika od prirodnih nepogoda i zastitne mere .						
3.3.1. Organizacija nacionalnih polja (mediji i posete zajednici)	#broj polja #broj pogodjenih	NS SSRN	AVS, UNDP i KKK	2016-2020	Organizacije	
3.3.2. Mbështetja e aktiviteteteve për Ditën Ndërkombëtare të SRN	# numri i komunave të përfshira # numri i përfitësve të synuar	KM i SSRN	AVS, UNDP, KKK dhe shoqeria civile.	2016-2020	Donacione nga organizatat	
Mere / strateski podobjektiv 3.4. Organizacija i porast struktura za zastitu – spasavanje i pomoc(SMSHN)						
3.4.1. sastavljanja plana o porastu SHMN	# sastavljeni plan	NS SSRN	AVS, OPSTINE, UNDP, KKK i civilno drustvo	2016-2017	Administrativno	
3.4.2. redovni sastanci izmedju autoriteta i ekipa hitnog reagovanja u zajednici	# broj sastanka # broj ucesnika na sastanku	NS SSRN	AVS, OPSTINE UNDP, KKK I civilno drustvo	2016-2020	Administrativno	

3.4.3. Monitorisanje profesionalnih i dobrovoljnih ekipa hitnog reagovanja	# broj poseta # izvestaj monitorisanja	NS SSRN	AVS, OPSTINE UNDP, KKK i civilno drustvo	2016-2020	Administrativno	
Mere / strateski podobjektivi: 3.5. Obuhvatanje i organizacija mladih u SMSHN civilnog drustva sa ciljem umanjavanja rizika od prirodnih nepogoda						
3.5.1. radionica konsultacija sa mladima i civilnim drustvom o SHMN	# broj radionica # % ucesnika koji su zadovoljni sa radionicom	NS SSRN	AVS, Op- stine, UNDP, KKK i civilnoo drustvo	2016-2020	donacije	
3.5.2. kampanja izmedju SHMN, mladih i civilnog drustva	# broj kampanja # broj ucesnika	NS SSRN	AVS, opstine, UNDP, KKK civil- no drustvi	2016-2020	donacije	
Mere / strateski podobjektiv: 3.6. obuhvatanje slabijih grupa (trudnica , dece, starijih, osoba sa hronicnim bolestima, osoba sa ogranicenim sposobnostima idr)) u sastavljanju plana za menadziranje rizika						
3.6.1. Identifikacija predstavnika ovih grupa	# zabeleske od ovih kon- sultacija	NS SSRN	AVS, opstine, UNDP, KKK civil- no drustvo	2016-2020	Administrativno	
3.6.2. Mobilizacija slabijih grupa u sastavljanju plana za menadziranje rizika	# broj sastanaka Broj predstavnika	NS SSRN	AVS, opstine, UNDP, KKK civil- no drustvo	2016-2020	donacije	
Strateski Objektiv: 4. Promovisanje Strategije i podsticanje institucija i subjekata za rizik od PN						
Mere / strateski podobjektiv: 4.1. Promovisanje i razvoj instrumenata i programa koji sastavljaju standarde , kodove, upustva i plane projekte idr						
4.1.1. Promovisanje i razvoj instrumenata osnovanih na profesionalno istrazivanje	# broj instrumenata # broj aktera ucesnika	NS SSRN	AVS, ASHAK UNDP, KKK i civil- no drustvo	2016-2020	Administrativno	

4.1.2. Konsultacija eksperata u rajonu i Evropi.	# sporazum sa ekspertima # sastanci sa ekspertima	NS SSRN	AVS, UNDP, civilno društvo	2016-2020	Donacije	
Mere/ strateski podobjektiv : 4.2. Poboljšanje komunikacije i razmena informacija izmedju relevantnih institucija u identifikaciji i proceni rizika						
4.2.1. Identifikacija potreba za poboljšanje komunikacije i razmenu informacije	# konsultativni sastanci # preporuke za poboljšanje komunikacije	NS SSRN	AVS, opštine, UNDP, KKK civilno društvo	2016-2020	Administrativno	
4.2.2. Organizacija kurseva sa institucijama	# broj kurseva #% pojacanog znanja ucesnika	NS SSRN	AVS, opštine, UNDP, KKK civilno društvo	2016-2020	Administrativno	AVS-KAJB
Mere / strateski podobjektiv : 4.3. osnivanje integracija I koordinacija aktivnosti institucija u procesu identifikacije rizika preuzimanje mera zastite						
4.3.1. podrška KM SSRN preko stvaranja budzeta (sastanci , publikacije, posete monitorisanje idr)	# broj sastanka , publikacija , poseta # % nivooa podrke od NS	NS SSRN	Vlada Republike Kosova, Medjunarodne Organizacije, Ministarstvo Finansija, UNDP, UNICEF, IPA Program, GIZ, USAID I NVO -je.	2016-2020	donacije	
Mere / strateski / podobjektiv : 4.4. Promovise razvoj standarda tih kvaliteta kao I potvrđivanje I zahvalnice za menadziranje rizika od nesreca sa ucescem privatnog sektora, civilnog drustva, organizacija itd.						

4.3.1 potpisivanje sporazuma sa naučnim domaćim institucijama kao i sa međunarodnim zbog sprecavanja stvaranja novih rizika u relevantnim poljima .	# identifikacija institucija # broj potpisanih sporazuma	NS SSRN	UNDP, UNICEF, IPA Program, GIZ, USAID, JICA I NVO-je.	2016-2020	Administrativno	
4.3.2. Implementacija sporazuma sa naučnim Institucijama domaćim I međunarodnim .	# broj zajednicikh pokreta # broj aktera ucesnika	NS SSRN	UNDP, UNICEF, IPA Program, GIZ, USAID I NVO -je.	2016-2020	Administrativno	
Mere / strateski podobjektiv : 4.5. Promovsanje I podrška sporazma za saradnju regionalnu I međunarodnu.						
4.5.1. razvoj sporazuma saradnje	# identifikacija polja podrške # usvajanje sporazuma	NS SSRN	UNDP, UNICEF, IPA Program, GIZ, USAID i NVO -je	2016-2020	Administrativno	
4.5.2. sastavljanje i Planova Delovanja za implementaciju sporazuma	# identifikacija institucija ucesnika # dokument plana delovanja	NS SSRN	UNDP, UNICEF, IPA Program, GIZ, USAID i NVO -je.	2016-2020	Administrativno	

Mere/ Strateski podobjektiv 4.6. Obezbeđivanje kvalitetne informacije, procena, stvaranje statistika, databaza kao i monitorisanje trendova za nove rizike prirodnih nepogoda.					
4.6.1. Monitorisanje funkcionisanja Sizmološke Mreže Kosova, aktivnosti kao i sakupljanje i cuvanje, prerada analiza i publikacija seizmoloških podataka	# numri i takimeve # raport me suportin e ofruar	KM i SSRN	MER i ON	2016-2020	
Mere /strateski podobjektiv: 4.7. Promovisanje regionalnih protokola za olaksanje i razmenu kapaciteta za hitno reagovanje tokom i posle nesreca					
4.7.1. Identifikacija potreba za razmenu kapaciteta izmedju opstina	#broj sastanaka sa opstinama #izvestaje od sastanaka sa opstinama	NS SSRN	MALU, opstine, UNDP, NVO je i civilno drustvo	2016-2020	Administrativno
4.7.2. Sastavljanje regionalnog protokola za olaksanje i razmenu kapaciteta	# broj regionalnih protokola #broj opstina koji usvajaju protokole	NS SSRN	MALU, opstine, UNDP NVO – je, civilno drustvo	2016-2020	Administrativne
					Ukupno: